SVOBODA СВОБОДА
UKRAINIAN DAILY — УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

Пам'ятаймо про Україну!

VOL. XCIX. No. 104. JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, JUNE 3, 1992. CENTS 25 ЦЕНТІВ ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СЕРЕДА, 3-го ЧЕРВНЯ 1992 Ч. 104. РІК XCIX.

ЗУСТРІЧ Л. КРАВЧУКА І Б. ЄЛЬЦИНА ВІДКЛАДЕНО

Київ (УНІАР). — Тут 29-го травня на засіданні Президії Верховної Ради України оголошено, що запляновано на 1-го червня у Брянську зустріч президентів України та Росії не відбудеться. Її перенесено на невизначений час.

Повідомлено також, що президент Росії Боріс Єльцин замінив деяких членів державної делеґації Росії для переговорів з приводу Чорноморської фльоти. Керівником російської делеґації призначено Юрія Ярова, заступника голови Верховної Ради Росії. До складу делеґації увійшов завідуючий сектором державно-правового управління Росії Іван Шаладонов, а Котенкова та Шахрая усунено зі складу делеґації.

ЩЕ ОДНА ПАРТІЯ

Київ (УНІАР). — Виглядає, що радикально-опозиційних партій в Україні буде більше. Лідер радикального крила Української Республіканської Партії народний депутат України Степан Хмара заявив, що вироблення тактики і програми дій на сучасному етапі є метою конференції радикального крила УРП. Конференція відбудеться 6-7-го червня у Києві у Будинку Художника.

СОЦІЯЛ—ДЕМОКРАТИ РОЗКОЛОЛИСЯ

Київ (УНІАР). — У приміщенні постійних комісій Верховної Ради України відбулася пресконференція представників соціяльно-демократичної фракції у Соціял-Демократичній Партії України. Фракція була утворена після того, як на з'їзді СДПУ, що відбувався у Києві 23-24-го травня, виникли розбіжності між делеґатами. 10 делеґатів на чолі з головою партії і народним депутатом України Олександром Сугоняко покинули з'їзд і утворили нову фракцію у партії.

Соціяльно-демократична фракція виступає проти вступу СДПУ до об'єднання „Нова Україна", мотивучюи це тим, що СПДУ поки що не оформилася організаційно. Соціял-демократи виступають за негайну резиґнацію Уряду, розпущення Верховної Ради України і проведення нових виборів. Як зазначив голова фракції О. Сугоняко, „та країна, яка перша проведе вибори після розпаду Співдружности Незалежних Держав, вирветься вперед у економічному пляні".

З'їзд схвалив програму партії. Головою обрано народного депутата України Юрія Збітнєва. Для досягнення своєї мети — соціяльного захисту трудящих — партія співпрацюватиме з профспілками. СПДУ підтримує створення національного ринку України та виступає за федеративний устрій української держави.

УСТАНОВЧІ ЗБОРИ

Івано-Франківське (УНІАР). — Тут у другій половині травня відбулися Установчі збори колишніх вояків Дивізії „Галичина", на яких організовано Івано-Франківську Станицю братства. На черзі — Установчий з'їзд братства у Львові. Мета братства — відновлення доброго імени Дивізії, яка у Другій світовій війні боролася за незалежність України.

Перенесено годину зустрічі з амбасадорами

Ню Йорк. — Фундація піддержки дипломатичних представників України, Координаційний Комітет допомоги Україні, разом з центральними громадськими репрезентаціями УККА і УАКРадою, влаштовують в Ню Йорку зустріч з амбасадорами України у неділю, 7-го червня, о год. 5:30 по полудні в Українському Народному Домі — 140 Друга Евеню.

Амбасадор України дост. академік Олег Білорус виголосить доповідь на тему: „Перші кроки дипломатичної служби у Вашінґтоні і перспективи на будуче".

Амбасадор до Організації Об'єднаних Націй дост. Віктор Батюк доповідатиме на тему: „Українська дипломатична дія на терені ООН".

Годину зустрічі з амбасадорами України перенесено на год. 5:30 тому, що в пополудневих годинах відбуватиме свої Загальні збори Український Музей.

ПЛАСТ ГОТУЄТЬСЯ ДО 80-ЛІТНЬОГО ЮВІЛЕЮ

Ню Йорк (ЮМПС-92, ло)- На сході Америки відбувається тепер дуже інтенсивна підготова відмічення 80-літнього ювілею від дати зорганізування Пласту в Україні. Традиційно, кожну таку більшу дату пластуни відмічують зустріччю пластової молоді, яка тоді з'їжджається з різних країн світу, де існує Пласт.

Цьогорічна Ювілейна Міжкрайова Пластова Зустріч відбудеться в ЗСА, конкретно в стейті Ню Йорк, від 8-го до 23-го серпня.

Перша частина зустрічі буде у формі різних таборів: мандрівного, олімпійського, кінного, водно-морського, байдарського, вельосипедного і високогірського. Друга частина відбудеться на пластовій оселі „Вовча Тропа" в Іст Четем, Н. Й., із цікавою програмою, в осередку якої буде відзначення з цілим українським народом першої річниці проголошення незалежности України.

Вже від минулої осени працюють Організаційна і Програмова комісії ЮМПЗ під проводом пл. сен. Олександра Черника і Юрія Савицького. Багато підготовки вже проведено і досі є зголошених понад 600 учасників — членів пластового юнацтва і новацтва. Пластова молодь дістала відповідні карти зголошень по своїх пластових станицях, а зголошення продовжено до 15-го червня, щоб дати усім можливість взяти участь у цікавій програмою ЮМПЗ.

Тому, що цього року на ЮМПЗ приїдуть також пластуни з України і Польщі, де відновлено Пласт і де він швидко розвивається, розпочато акцію збирання фондів на покриття великих видатків, що крім побуту цих далеких гостей включатимуть також і кошти їхнього приїзду до ЗСА. У справі фінансової допомоги на цілі ЮМПЗ вислано листи до поодиноких громадян, до ряду українських організацій і до членів пластового сеніорату і старшого пластунства.

Усі точні інформації про ЮМПЗ дістали пластові станиці та поодинокі курені УПС і УСП. Хто ще їх потребує може звертатися до проводів станиць або до Крайової Пластової Старшини, 144 Second Ave., New York, N.Y. 10003; тел. (212) 475-6960.

З'ЇЗД

Лейк Джордж, Н.Й. — Тут у суботу та неділю, 12-13-го вересня на оселі „Флямінґо" проходитиме зустріч колишніх учнів Берхтесґаденської ґімназії. Зголошуватися слід на число (518) 668-5052.

Появився новий ювілейний том „Українського Історика"

Ню Йорк-Торонто (ПС). — Щойно вийшов з друку ювілейний том „Українського Історика" (том 28, 1991), єдиного журналу української національної історіографії. Журнал появляється вже понад 26 років за головною редакцією проф. Любомира Винара і гідно репрезентує історичну науку.

Цей том присвячений 125-літтю народження Михайла Грушевського і 100-літтю поселення українців в Канаді. Дослідження, життя і творчості найвидатнішого українського історика охоплюють такі матеріяли: Л. Винар — „Ювілейний рік Михайла Грушевського і УІТ", Роман Крип'якевич (Львів) — „Михайло Грушевський та Іван Крип'якевич", Петро Одарченко (ЗСА) — „Михайло Грушевський і українська молодь", Віктор Заруба (Україна) — „Листи М. Грушевського до Петра Стебницького", Л. Винар (ЗСА) — „Збірка статтей М. Грушевського 'На порозі Нової України' (історія видання)", „Недрукований лист В. Липинського до М. Грушевського в справі Загальних Зборів НТШ в 1913 р.".

В розділі „Українці в Канаді" видрукувано: „Марко Атнонович — „Століття поселення українців в Канаді", Іраїда Ґерус-Тарнавецька (Канада) — „Образ жінки в українському канадському фолкльорі", Тома Приймак — „Навчання української історії в канадських вищих школах" (в англ. мові). В розділі „Історіографічні дослідження" видруковано: Олександер Ситник (Україна) — „Український історик Іван Каманін" і В. І. Сергійчук (Україна) — „Тема Козацтва на сторінках 'Українського Історика'.

Крім того в ювіленому томі закінчено друк праці бл. п. Олександра Оглоблина — „Гетьман Іван Мазепа і Москва", Вячеслава Брюховецького (Україна) — „Відродження Києво-Могилянської Академії", Петра Одарченка — „Автентичні і неавтентичні тексти універсалів Української Центральної Ради", спогади А. Верзіліва „Мої спогади про чернігівських археологів" і А. Васелянуеске (Литва) — „Проблема вивчення Другого Литовського Статуту". Цей том містить понад 10 рецензій, починаючи з першим випуском Записків НТШ у Львові. Хроніка містить інформаційні статті Тамари Булат (Київ), Тараса Злупка (Львів) і інших про наукові конференції і інші справи, пов'язані з ювілеєм М. Грушевського. Том нараховує понад 230 сторінок і в розпродажі коштує 20 ам. дол., річна передплата виносить 35 дол. У зв'язку із розгорненням праці УІТ в Україні і поширенням розміру журналу, є звернення УІТ до українців в діяспорі одноразово зложити пожертву на Видавничий Фонд. Замовлення на даний том і пожертви висилати на адресу: The Ukrainian Historian P.O.Box 312, Kent, Ohio, 44240 USA.

ЗАБЕЗПЕЧЕНО ПЕРШУ ГРОМАДЯНКУ УКРАЇНИ ГРАМОТОЮ УНС

Джерзі Ситі, Н.Дж. (Х.В-Ф). — Недавно до нашої редакції загостив секретар 277-го Відділу Українського Народного Союзу Йосип Гладун у товаристві вродливої жінки Оксани Дмитрів, яку тільки по мові можна було впізнати, що вона недавно приїхала з України. Познайомившись, довідуємося, що Оксана Дмитрів — це єдина дочка Й. Гладуна, яку він вперше в житті побачив 5-го квітня на летовищі ім. Кеннеді в Ню Йорку, коли вона висіла з літака, прилетівши на відвідини до батька, якого також зустрічала вперше.

Оксана Дмитрів з грамотою забезпечення УНС у бюрі головного предсідника УНС Уляни Дячук і батьком Йосипом Гладуном.

На запитання, який початок мала ця небуденна історія, з уст наших відвідувачів поплила розповідь про ще одну трагічну розлуку рідних, якими так густо забарвлена історія нашого народу. У 1944 році молоде подружжя Анна та Йосип Гладуни очікували своєї першої дитини, як до їхнього села одного погідного ранку увійшли загони відступаючого німецького війська, забираючи зі собою всіх здорових мужчин, а між ними також і Йосипа Гладуна. Цього самого дня по полудні Анна Гладун народила дочку та назвала її Оксаною.

Дальша доля цієї родини для нас була зрозумілою, бо частина історії кожного з нас, а зокрема тих, що покинули рідні землі під час Другої світової війни. Одначе, для кореспондентки

(Закінчення на стор. 5-ій)

Р. Ніксон очолює делеґацію ЗСА у поїздці до Росії і України

Ню Йорк. — Аґентство Ассошіейтед Пресс повідомило, що колишній президент З'єднаних Стейтів Америки Ричард Ніксон очолив більшу американську делеґацію, яка в неділю, 31-го травня виїхала до Росії і України.

Метою поїздки керівників допомогових організацій і груп є передискутувати на місці проблеми і потреби допомоги, — заявив представник Фонду допомоги розвитку демократичної системи, неприбуткової організації, яка має в пляні дати більшу гуманітарну допомогу країнам Співдружности Незалежних Держав.

До делеґації входять: Л. Роналд Шеман, президент згаданого фонду; Двейн О. Андреас, голова екзекутиви компанії Арчер Данієлс з Декейтур в Іллиной; Роберт Н. Абпланалп, президент корпорації виробу прецизної апаратури в Йонкерсі, Н.Й., і Дімітрі Сімес, з організації Карнеґі для міжнародного миру, який ще недавно „розправлявся" з українцями на сторінках газети „Ню Йорк Таймс".

НЕБЕЗПЕКА ІСНУЄ

Чорнобиль (УНІАР). — Зупинено усі енерґобльоки Чорнобильської Атомно-Електричної Станції для робіт посилення безпеки функціонування обладнання. Зупинка проведена колективом станції після недавнього випадку на Ленінградській АЕС. Усе частіше можн почути думки про конечність повного припинення використання Чорнобильської АЕС вже тепер, а не наступного року, як постановила раніше Верховна Рада України.

Завершився з'їзд ПДВУ

Київ (УНІАР). — Тут закінчився третій з'їзд Партії Демократичного Відродження України. Частина делеґатів з Харківської, Донецької і Полтавської областей та Севастополя заявили про намір утворити фракцію ПДВУ ліберального напрямку.

Як кажуть спостерігачі, в партії сьогодні чітко виділяються дві лінії: проукраїнська та проросійська. Головою ПДВУ з'їзд обрав Володимира Філенка.

Найближчим завданням партії є якнайшвидший розпуск Верховної Ради України та переобрання її на багатопартійній основі, заміна теперішнього Кабінету Міністрів України урядом народного довір'я та скликання установчих зборів чи конституційної асамблеї з метою прийняття нової конституції. Делеґати З'їзду ПДВУ схвалили резолюцію щодо проблем Криму. У резолюції зазначено, що Крим — це проблема України, яку треба вирішувати цивілізованими політичними методами.

НОВИЙ ФІЛЬМ НА СОЮЗІВЦІ

Кергонксон, Н.Й. — Новий англомовний фільм Люби Дмитрик „Україна — третій шлях до незалежности" буде висвітлений на Союзівці двічі — 16-го червня під час з'їзду сеньйорів та 4-го липня під час вікенду Дня Незалежности. У справі додаткових інформацій слід телефонувати на число (914) 626-5641.

У СВІТІ

ПРОВІД РУХУ В Луганському прийняв звернення до Президента та Верховної Ради України, в якому зазначається, що на Луганщині активізують свою діяльність приховані структури Комуністичної партії. У пресі все частіше з'являються провокативні вимоги про відновлення КПСС і КПУ. Провід Руху остерігає перед загрозою перетворення України на комуністичний заповідник і нагадує, що Крим є лише пробним каменем старих сил у цих далекосяжних плянах.

ПРЕЗИДЕНТ БОЛГАРІЇ Желє Желєв під час переговорів у Софії з заступником державного секретаря ЗСА Лоренсом Іглберґером висловив побоювання, що Болгарія й інші балканські країни, зокрема Греція, Македонія і Албанія, можуть бути втягнені в юґославський конфлікт, якщо ближчим часом не буде знайдено способів його замирення.

ПРЕЗИДЕНТ РОСІЇ БОРІС Єльцин в інтерв'ю для московської газети „Комсомольская Правда" заявив, що на президентських виборах в 1966 році не висуне своєї кандидатури на другу каденцію. Єльцин сказав, що має намір сприяти появі в Росії нового покоління політиків. Єльцин також закликає провести референдум про надання президентові додаткових уповноважень, тобто звернувся до народу за підтримкою в боротьбі з російським парляментом, у якому щонайменше половина місць належить колишнім комуністам.

ПЕКІНСЬКІ ВЛАСТІ відмовили громадянці КНР Дай Кін у праві повернутися на батьківщину після її поїздки у З'єднані Стейти Америки. Дай Кін відома в Китаї як журналістка і правозахисниця. Після студентських виступів у Пекіні в 1989 році вона рік відсиділа в тюрмі. В отанній час Дай Кін працювала в Гарвардському університеті і верталася в Китай, щоб взяти участь у масових заходах, присвячених третій річниці придушення китайською владою демократичних виступів молоді.

В ЧЕТВЕР, 28-ГО ТРАВНЯ, Сербська Православна Церква виступила з безпрецедентною заявою, обвинувативши беоґрадське керівництво в розпалюванні війни між колишніми республіками СФРЮ. В документі, підписаному Патріярхом Павлом, говориться, що Церква „рішуче відмежовується від теперішнього уряду і створеної ним конституції, яку народ не прийняв, а також від наступних виборів, котрі не викликають довір'я". Спостерігачі відзначають, що заява Патріярха Павла великою мірою захитає авторитет президента Слободана Мілошевіча і наблизить його резиґнацію. Засуджуючи конфлікт у Боснії і Ґерцоґовині, Сербська Православна Церква водночас скритикувала дії Европейської спільноти, яка ввела часткове ембарґо проти Союзної Республіки Юґославії. Церква підкреслює, що є помилкою „ототожнювати сербський народ з сербським керівництвом, котре покищо перебуває при владі".

ВЕРХОВНИЙ СУД ІЗРАЇЛЯ РОЗПОЧАВ РОЗГЛЯДАТИ СПРАВУ І. ДЕМ'ЯНЮКА

Єрусалим, Ізраїль. — Засоби масової інформації і кореспондент газети „Ню Йорк Таймс" Клайд Габерман повідомили, що в понеділок, 1-го червня Верховний суд Ізраїля розпочав кінцеву процедуру перегляду нових документів, знайдених в архівах совєтського КҐБ, які доказують, що Іван Дем'янюк, українець з Клівленду, якому прокуратура закидала масові вбивства жидів в концентраційному гітлерівському таборі Треблікна в Польщі, взагалі в Треблінці не був і ніколи не вживав псевдоніму „Іван Ґрозний".

Документи, серед яких є також свідчення Ніколая Шалаєва, охоронця в цьому ж концтаборі, який особисто знав „І. Ґрозного", але він був старший на дев'ять років від І. Дем'янюка і правдиве його прізвище було Іван Марченко, представив ізраїльському судові і копію прокуратурі оборонець Дем'янюка адвокат Йорам Шефтель, який домагається звільнення свого клієнта з тюрми, бо прокуратура не доказала Дем'янюкові жодного злочину, якщо взяти до уваги, що він взагалі не був сторожем в концтаборі Треблінка.

У зв'язку з цим прокуратор Майкел Шакед їздив кілька разів до Москви, а останньо до Вільнюса, нешпорився в каґебівських документах, ще раз переглядав справу засуду на кару смерти колишніх сторожів в Совєтському Союзі і в результаті своїх розшуків привіз нібито „доказ", що І. Дем'янюк, хоч може і не є „Іваном Ґрозним" і не оперував газовою камерою, пристроєною для масового вбивства жидів у згаданому таборі, але служив сторожем в інших подібних таборах, зокрема в Собіборі. Покищо не відомо чи Верховний суд Ізраїля погодиться розглядати ці „документи" Шакеда, бо йдеться про полагодження апеляції і справу І. Дем'янюка „сторожа в Треблінці", під голосною назвою „І. Ґрозний", яка мусить бути полагоджена першою.

Поліціянти ввезли І. Дем'янюка до судової залі на візочку, бо він, мовляв, скаржився на біль в крижах від швидкої їзди автомобілем з тюрми Рамблє, віддаленої 28 кілометрів від приміщення Верховного суду. Подібні „болі" І. Дем'янюк відчував і в минулому від їзди з поліціянтами, але в одному випадку він признався адвокатові, що над ним поліціянти знущалися.

Верховний суд, зглядно п'ять суддів, слухатимуть арґументів оборони і прокуратури, переглянуть нові документи, а потім, правдоподібно, справу І. Дем'янюка знову відкладуть на кілька місяців, заки винесуть остаточне рішення.

В АМЕРИЦІ

У СУБОТУ, 30-ГО ТРАВНЯ, на традиційному щорічному конкурсі красоти, який прозодиться у стейті Ню Йорк, королевою стейту стала Інґрід Олсен, мешканка Сиракюз, яка недавно була визнана найгарнішою дівчиною у своєму місті.

НЕДАВНО БУЛА ВНЕСЕНА пропозиція, щоб поліція великих американських міст змінила перевірені роками револьвери 38-го калібру на „Ґлоки" — напівавтоматичні пістолі 9-го калібру. Однак Сенат стейту Ню Йорк, а також голова міського поліційного управління Лі Бравн і посадник Дейвид Дінкінс висловилися проти переозброєння. Свою думку вони мотивували тим, що новими пістолями поліція поставить під загрозу життя тих, хто випадково опиниться на місці можливої стрілянини.

У НЮ ЙОРКУ НЕМАЛО місць, де зустрічаються аматори шахів. Одне з найвідоміших — Маршал чесс клюб у Ґрінич Вілледж. Недавно відділ освіти стейту схвалив закон, спонзором якого став член стейтової асамблеї Ричард Бродскі. Законодавець запропонував ввести шахи до програми навчання у міських і стейтових школах як необов'язковий предмет. Р. Бродскі вважає, що його пропозиція дуже цінна, бо шахи — спорт, який вчить думати, а це саме те, що необхідне багатьом школярам. Р. Бродскі вирішив боротися за включення шахів у шкільну програму після того, як у шаховому світі заговорили про дружину молодих шахістів, яка появилася в одній з гарлемських шкіл і блискуче виступила на крайових змаганнях школярів. Аллан Кауфман, виконавчий директор Американського шахового фонду, також вважає, що шахи можуть стати важливим предметом у програмі середньої школи. Від 1986 року з допомогою фонду шахові клюби появилися у 100 нюйоркських школах.

ГОЛОВНІ ПРЕТЕНДЕНТИ на пост президента — республіканець Джорджв Буш, демократи Билл Клінтон і Едмунд Бравн, а також незалежний Росс Перо — продовжують передвиборчі зустрічі зі своїми прихильниками. Час від часу стають відомими нові подробиці політичного минулого кандидатів. Тепер, наприклад, виявилося, що даласький більйонер Р. Перо у свій час пропонував купити острів у Карібському морі, який Уряд ЗСА міг використати для боротьби з контрабандистами наркотиків. „Впродовж багатьох років він (Перо) пропонував Урядові свою допомогу в боротьбі з контрабандою наркотиків", — сказав представник більйонера. У суботу, 30-го травня, Р. Перо побував у місті Литтл Рок у стейті Аркенсо і виступив на мітинґу. В Аркенсо кандидатура Перо внесена у список кандидатів на президента. Виступаючи перед зібраними, Перо представив себе як людину більшої політичної сміливости, ніж інші кандидати — губернатор Аркенсо Билл Клінтон і президент Джордж Буш.

АЛЬМАНАХ УНС НА 1993 РІК

Редакція „Свободи" приймає матеріяли до Альманаху УНСоюзу на 1993 рік. В основному це видання Альманаху буде присвячене 100-літтю щоденника „Свобода", перше число якого появилося 15-го вересня 1893 року. Просимо авторів присилати статті на цю та інші теми до 22-го серпня 1992 року. — Ред.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J 07302.

Svoboda: (201) 434-0237 UNA: (201) 451-2200

Бюро УНС у Вашінґтоні: (202) 347-UNAW; (202) 347-8631 (факс.)

Postmaster: Send address changes to:
"Svoboda", 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Tel.: (201) 434-0237, (201) 434-0807, (201) 434-3036

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Передплата на рік $40.00, на півроку — $22.00, на 3 місяці — $12.00
Для членів УНСоюзу $15.00 річно. За кожну зміну адреси — $1.00.
Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda"

За правильний підхід до виборів на президента

Єдиним правильним підходом українських громадян у цьогорічних президентських виборах в Америці повинен бути критерій — як ставиться даний кандидат до України і її проблематики. З цього погляду навіть реєстровані республіканці, американські громадяни українського роду не можуть бути захоплені кандидатурою президента Джорджа Буша на другу каденцію. 1-го серпня минулого року у своїй промові у Києві він переконував Україну, що вона повинна залишитися у Совєтському Союзі і таврував „самогубний націоналізм", яким назвав природний гін патріотів до державної волі. Визнавав право народів до державного самовизначення тільки в теорії. Компромітувався і осмішувався переборщеними маніфестаціями „приязні" з Міхаїлом Ґорбачовим і щойно минулорічний серпневий путч сталіністів у Москві захитав його віру у московський центр, як найкращого ґаранта стабільности на Сході Европи. Але, коли почув від американської розвідки, що не можна вже зупинити Україну на її шляху до самостійности і що референдум напевне затвердить проголошену незалежність — ще перед 1-им грудня минулого року заявив українській делеґації у Білому Домі, що він визнає державну самостійність України. Так і сталося і від того часу призначив для України амбасадора, запросив ігідно прийняв президента України Леоніда Кравчука, і дав згоду секретареві оборони Ричардові Чейні на запрошення генерала Костянтина Морозова, якого вітали перед Пентаґоном з великою парадою. Не маємо великого захоплення, але знаємо політичне обличчя Джорджа Буша, його характеристичні риси та успіхи і невдачі з власної вини чи без вини.

Зате нічого не знаємо про відношення до України демократичного кандидата, губернатора стейту Аркенсо Билла Клінтона та „незалежного" Росса Перо, мультибільйонера з Тексасу. Цей останній офіційно ще не проголосив своєї кандидатури, тільки журналістам заявив, що готовий призначити один мільйон дол. на виборчу пропаґанду і зібрав 100,000 підписів у Тексасі під петицію на його кандидатуру. Передвибори переведені вже майже в усіх стейтах. Газети і телебачення на всіх каналах просякнені передвиборчою кампанією. Але — дивним дивом — дотепер — нічичирк про ставлення будь-котрого з отих двох кандидатів до міжнародних справ. Можна грубо сумніватися чи Клінтон і Перо взагалі мають якесь уявлення про закордонну політику та про широкий світ. Р. Перо виявив в різних опитах свою перевагу і над Бушем, і Клінтоном, бо американці розчарувалися в обох партіях і в Конґресі, а Буш утратив давню популярність через затяжну економічну кризу, вину якої йому приписали, через ніби занедбання внутрішнього американського терену у користь міжнародних справ та через його помилку з надто швидким закінченням війни проти Іраку, що зберегло при владі Саддама Гуссейна. А Клінтон — фіґура малого формату, латав в Аркансо дефіцит новими податками, демагог. Не диво, що з усіх сторін чуємо, що американські виборці нарікають на всіх трьох кандидатів.

Але ми, українці, американські громадяни, дотепер не знаємо, чи Клінтон і Р. Перо взагалі знають, що існує у світі Україна. Коли, кажуть, колишній голова Демократичної партії і амбасадор ЗСА у Москві — Стравс дізнався про існування України щойно у листопаді минулого року, то не можна би дивуватися Перо, який до 66-го року життя не займав ніякогісінького становища у міській, стейтовій чи федеральній машині. Подобається він американцям, що кермуючись організаторським хистом і підприємчивістю він зібрав більйони і цим ніби подає надію, що зуміє керувати великодержавою — що ще дуже сумнівно. Ми цікаві дізнатися, чи Билл Клінтон та особливо Росс Перо знають, що існує Україна, вміють показати її на карті Східньої Европи, а коли знають про Україну, то як до неї ставляться. Щойно тоді актуальне буде рішення — на кого голосувати.

ЦЕНТРАЛЬНИЙ ВИБОРЧИЙ комітет Ізраїля прийняв рішення не допустити до парляментарних виборів 23-го червня кандидатів від крайньо шовіністичної антиарабської партії Ках. Адвокат партії Рахім Коґен заявив, що звернеться до Верховного Суду, щоб скасувати це рішення.

Микола Руденко

УКРАЇНА В ШАТАХ НАРЕЧЕНОЇ

II

Особливо тяжкого ментального удару завдав росіянам український референдум, який відбувся 1-го грудня 1991 року. Північний сусід звик, що він не просто сусід, а господар на широкому обійсті молодшого брата. І це нібито не імперське поневолення, не багатовіковий гніт — це, даруйте, добровільне возз'єднання. Імперська пропаґанда морочила не лише українця, але й росіянина. І навіть другого більше, ніж першого — тільки справді темні українці вірили цій пропаґанді. Вони ніколи не становили більшости в нашому народі. Та все ж більшість довго, дуже довго мовчала, бо за правду стинали голови.

Отож для росіян стали справжнім ударом наслідки нашого референдуму: понад 90% населення України віддало свої голоси за Самостійну Україну. Цим сказано більше, ніж можна сказати сотнями томів, у яких зібрані скарги, зойки, народні волання. Мабуть тільки Шевченків „Кобзар" можна поставити поруч отого надзвичайно красномовного числа — вони одне одного варті й виростають з того ж самого коріння.

Від 1-го грудня 1991 року почався відлік новітньої історії двох великих держав — України та Росії. Україна просто й природно буде визнана спадкоємницею величної історії Київської Русі, а Московщина, яка волею своїх імператорів та псевдоісторика Карамзіна натягнула на себе чуже вбрання, змушена буде обмежитися історією Московської держави. Ця ж держава, як відомо, виникла тільки наприкінці XIV століття. Отож московський патріярхат повинен буде сказати мирянам правду: до тисячоліття хрищення Московії ще треба жити 200 років, бо Москва святкувала не своє, а чуже тисячоліття хрищення — тобто українське. Але в Москві його святкували так, буцімто України та українців ніколи не існувало — Карамзін розпочав історію держави російської за 500 років до Різдва Христового. Тобто тоді, коли починається історія українська — від скитів-орачів, котрі не були скитами. Як справедливо твердить Геродот, скитами їх називали греки. Насправді ж вони були східніми слов'янами й самі себе називали сколотами. Але це окрема тема, котра вимагає багатьох сторінок. Тут же ми згадали про це тільки задля того, аби проілюструвати морально-духовний обвал, який сьогодні розпочався в душах російського народу.

Мене дивує, що на Заході не розуміють безперспективних економічних реформ у Росії. Не розуміють цього й самі росіяни. Про це говорити доволі гірко, але треба сміливо дивитися в очі правді — інакше ми знову почнемо творити утопії та міти. Безперспективність російських реформ я пояснюю тим, що росіяни з'їли свою землю. Розтринькали її родючість, спустили сонячну енерґію гумусу в моря й океани через свою безгосподарність та нелюбов до землі, котра ніколи в історії не була приватною власністю російського селянина. Вона завжди була йому чужа, ба навіть ненависна. Я вже не раз про це говорив і писав докладно. Про це написані мої „Економічні монологи" та „Шлях до хаосу", в яких я передбачав розпад Совєтського Союзу іще тоді, коли він здавався вічним і непохитним.

Середній врожай в Російській федерації помітно не досягає до 10 центнерів на гектар. Це катастрофічно мало. На своєму хлібі Росія жити неспроможна. Надія на те, що фермери швидко відродять родючість російських ґрунтів — це черговий міт. Зруйнований гумус важко відроджувати навіть на десятку гектарів, а відродження його на шостій частині земної кулі — справа майже безнадійна. Ніякому народові це не під силу — тим більше росіянам, котрі ніколи не відзначалися любов'ю до землеробства. Ось цілком свіжий приклад: московська газета „Известия" за 15-те травня 1992 року повідомляє: у Вологодській області зривається сівба — в дні, коли по телебаченню показують багатосерійний телефільм 'Багаті також плачуть', механізатори зупиняють посівні аґреґати й поспішають до телевізорів. Важко повірити, що це не іронія, не жарт, а цілком правдива газетна інформація. І все ж газета не жартує — вона б'є тривогу, навіть картає телебачення.

Закінчення буде.

Роман Борковський

ДО ПРОБЛЕМИ НАЦІОНАЛЬНОГО ГИМНУ

Уже від довшого часу в нашій пресі появлялися статті в яких автори критикували наш національно-державний гимн, як невідповідний, а головне застарілий для державної нації. У тій дискусії брали участь поважні люди, але також комплетні неуки, які не здавали собі справи з того, що писали. Можна було над тією дискусією перейти до порядку денного і то з усміхом. Але останньо справа стала серйозною. Прийшла вістка, що справа зміни гимну стала на денному порядку Верховної Ради України; вже навіть вплинув текст нового гимну авторства Дмитра Павличка. Отже найвищий час, щоб розібратися в цій справі.

Насамперед розгляньмося як та справа стоїть в інших народів, наших сусідів. Вони недармо міняють свої гимни. Справа в тому, що гимн не мусить відповідати актуальній ситуації даного народу і держави. Наприклад, всі вони (коли брати до уваги арґумент перестарілости) „перестарілі".

Кілька прикладів. Американський гимн був написаний в 1814 році в часі американсько-англійської війни. Автор, Франсиз Кей (Francis Scott Key) знайшовся, як парляментарій на англійському кораблі в час коли англійці бомбардували Форт Мек Генрі біля міста Балтимор. Зранці він спостеріг, що американський прапор все ще повіває на форті. Це інспірувало його до написання поезії, яка стала популярною піснею, потім неофіційним гимном, а вкінці в 1931 році американський Конґрес офіційно затвердив його як державний гимн. Яке цей гимн має відношення до сучасної ситуації Америки? Жодне!

Франція. В 1792 році відділ добровольців з Марсилії прибув до Парижу, щоб боронити столицю перед наїздом чужинецьких інтервентів. Вони принесли зі собою нову пісню, яка закликала французів до боротьби проти наїздників. Її названо „Марсильєзою". Популярність її серед революційно наставлених французів скоро зросла і вже в 1795 році стала національно-державним гимном: таким є досьогодні. Яке є його відношення до сучасної ситуації Франції? Ніяке!

Або звернім увагу на гимн наших близьких сусідів поляків. В 1797 році Юзеф Вибіцький написав слова пісні для польських леґіонів, що формувалися при боці Наполеона в Італії. Вона оспівувала перший порив поляків до боротьби за відзискання недавно страченої незалежности — і тому скоро стала національним гимном, а від часу відродження польської держави в 1918 році і державним. І знову ж запитаємо чи є якесь відношення того гимну до сучасної ситуації Польщі? Немає!

Чому так є, що національнодержавні гимни згаданих народів (і багатьох інших) не мають прямого відношення до актуальної ситуації тих же народів, проте вони тримаються тих „перестарілих", неактуальних гимнів і не міняють їх на нові й актуальні?

На нашу думку, є дві причини. Поперше вони нав'язують до якогось героїчного моменту в їхній історії, а подруге вони віддзеркалюють їхні постійні вартості й ідеали. І тому вони не зв'язані з якоюсь актуальною ситуацією; вони є в певному сенсі позачасові, вічні.

Як в цьому світлі виглядає наш національно-державний гимн? Він прекрасно нав'язує до наших національних ідеалів, які до речі, дуже нагадують ідеали „Марсильєзи". Це батьківщина, воля і слава. Він також як не можна краще віддзеркалює наш національний характер: не посягання по чуже але оборона до смерти свого. Наш героїчний період — це звичайно визвольні війни Хмельницького, а ширше беручи, козацький період. Наш гимн нав'язує до того періоду словами, що ми є „козацького роду".

Ще треба згадати, що слова і мелодія гимну гармонійно пов'язані, вони прості, але запальні та активізуючі; його співають з таким самим запалом, як французи „Марсельєзу". Того часто бракує іншим гимнам. Нпр., американський гимн надто скомплікований, якщо йдеться про текст і мелодію. А проте американці його тримаються. Як наш гимн впливає навіть на національно відчужених і заблуканих українців про те згадує Наталена Королева в своєму спомині-нарисі, який до речі, недавно був надрукований в одній еміґраційній газеті.

А тепер розгляньмо ще питання чи мають сенс закиди проти деяких слів і фраз нашого гимну. Кажуть: слова „Ще не вмерла Україна" перестарілі з осягненням незалежности. Треба змінити „Вже воскресла Україна". Це не має сенсу. Не тільки тому, що ця фраза не годиться з дальшим текстом, але в першу чергу, тому що слова „Ще не вмерла Україна" мають той сенс понадчасовости, про який сказано попередньо. Україна жила в своєму народі тоді коли була поневолена і живе тепер коли стала державою. Вона ніколи не вмерла. Воскресає щось, що умерло, а Україна вічно жива. Такий сенс слів Івана Франка:

(Закінчення на стор. 5)

Ярослав Ганіткевич

голова Лікарської Комісії НТШ

Третя наукова сесія НТШ у Львові

Стало вже традицією для відродженого у Львові Наукового Товариства ім. Т. Шевченка — проводити щорічно весняною порою наукову сесію. Цьогорічна сесія, уже третя за рахунком, проходила 28-го березня ц. р. Як прояв перемін останнього часу можемо вважати цю обставину, що сесія відбулася в залі колишнього Народного дому, де до 1939 року завжди збиралися українські організації та товариства, де ще в далекому 1918 році вирішувалося питання про листопадове повстання і утворення ЗУНР.

Цьогорічна сесія була присвячена ще одному важливому ювілеєві НТШ — столітнім роковинам наукового статусу Товариства та його систематичної наукової діяльности. В ключовій доповіді, виголошеній на сесії, голова НТШ Олег Романів висвітлив в історичному контексті питання про науково-видавничу діяльність НТШ, як важливу складову національної науки України. В доповіді дано характеристику видавничої діяльности Товариства, яка розпочалася у 1892 році з випуску „Записок НТШ", цього унікального українського видання, що вже виходить упродовж ста років. Особливої активности набула видавнича діяльність НТШ у період головування у Товаристві Михайла Грушевського, у цей час почав виходити ряд серійних видань НТШ, а Записки НТШ стали двомісячником. Завдяки науковому подвигові українських вчених в діяспорі і особливо американського НТШ в Ню Йорку випуск Записок НТШ продовжується посьогодні; останнім часом їхнє видання перенесено у матірне НТШ у Львові.

Львівське НТШ переживає сьогодні нелегкі часи: не знаходить покищо зрозуміння у керівників академічної науки вимога повернення НТШ привлащеного будинку на вулиці Чарнецького 24, чиняться навіть спроби „виселення" НТШ з приміщень, які воно займає тимчасово в Західньому науковому центрі. НТШ відчуває значні фінансові труднощі, Товариству не повернено друкарні, бібліотеки, архіви та інше майно. Проте, незважаючи на згадані труднощі, НТШ у Львові робить успішні спроби розгорнути видавничу справу. Вже видано два томи „Наукових записок", „Лікарський збірник", підготовлено до друку ще ряд видань. Книги НТШ користуються попитом як в Україні, так і в української діяспори на Сході і Заході.

Стало вже традицією, що на кожній весняній сесії в її програмі звучить шевченківська тема. Цього року доповідав про Шевченка Михайло Косів, який розповів про вплив Тараса Шевченка на суспільно-політичний рух в Україні 60—80-их років XX століття. Глибоко схарактеризував мистецьку спадщину Тараса Шевченка Володимир Овсійчук, який свою доповідь доповнив демонстрацією світлин численних творів митця і поета. Міжнародні наукові зв'язки НТШ у період 1892—1939 років були всебічно висвітлені в доповіді Олега Купчинського. Глибоку аналізу проблем українського мовознавства у науковій діяльності НТШ зробив Дмитро Гринчишин. Роман Кирчів виголосив доповідь про текстологічні принципи публікації фолкльорних та етнографічних матеріялів у виданнях НТШ, а молодий вчений Юрій Сулим — про первопочатки україномовних математично-природничих досліджень у НТШ.

Ці, які виступали в дискусії відзначили ряд актуальних питань, на які потрібно звернути увагу в дальшій діяльності НТШ. Наступну сесію 1993 року вирішено присвятити актуальним науковим проблемам забезпечення державної самостійности України.

На третій науковій сесії оголошено склад першого корпусу дійсних членів відродженого НТШ. Серед них 29 вчених Львова різних спеціяльностей, які не тільки відзначились своїми науковими здобутками, але і зробили свій внесок в розбудову Товариства.

Ювілейні медалі М. Грушевського вручено трьом вченим — активним членам НТШ: філологові Лідії Коць-Григорчук, етнографові Григорієві Дем'янові та фізикові Романові Гайді.

Були також вручені грамоти студентам — переможцям конкурсу НТШ за наукові праці в галузі українознавства: трьох студентів Львівського університету відзначено спеціяльно односиместровою стипендією НТШ, ще троє — одноразовою заохочувальною премією НТШ.

Сесія засвідчила, що в нелегких сьогоднішніх умовах зростає як організаційний рівень праці НТШ, так і його внесок у національно-культурне відродження України.

Після засідання мистці Львівської консерваторії дали концерт з творів Миколи Лисенка; вступне слово про композитора, почесного члена НТШ сказала Любомира Яросевич.

Любов Коленська

„Літературний Львів" — переємник журналістичних традицій і первісток нового

II

Знаходяться тут і рецензії, деякі з них як Лесі Рупняк про п'єсу „Як падає світло", що поставлено її в Львівському академічному театрі; рецензія критична. Коли мова про музику, то тут можна прочитати інтерв'ю Галини Доманської з видатним музикою і композитором і дириґентом Миколою Колессою — „Тепер неможливо просто залишатися композитором". М. Колесса каже: „Тепер такий час, що всі говорять про політику. Приходжу додому — відразу беруся до газет, до телевізора. Брак часу для творчості, адже відбуваються події історичного значення. У такий час неможливо залишатися просто композитором, коли кожен день приносить звістки веселі, сумні, тривожні, несподівані". Та й ще одна широка стаття, наболіла роздумами над проблемою української музики Стефанії Павлишин, професора, доктора мистецтвознавства — „Коли душа співає"; годиться процитувати кілька речень: „Отже, у непорушній скарбниці культури зберігається тільки музика класична і кращі зразки фолкльору. Народну творчість слід високо цінувати і шанувати. Зокрема, ми маємо дуже оригінальний карпатський фолкльор, але цим не треба обмежуватися. Чим більше і довше народ є ізольованим від цивілізації, тим своєрідніша його творчість. Тому в конкуренції з нами на Заході виграють африканці чи полінезійці, а крім того, багато хто там сумнівається, чи ми вже дійшли до стадії професійної музики, чи ще є на рівні усної традиції. А це тому, що дуже мало показуємо нашу класику минулого і сучасності, переважно обмежуємося фолкльорними або естрадними ансамблями"...

Деяким, може і незначним, але на мою думку, таки дисонансом, треба назвати дописи на здоровні теми і різні з цього приводу поради... Якось воно не дуже личить поруч питань із наукової проблематики, музики чи літератури розглядати цього роду тематику. Але вони займають лиш мінімальну частину тижневика. А втім це може бути зрозуміло з погляду масового читача.

А тепер про літературну творчість на сторінках цього видання, що його зродив Львів, зродило прагнення відродити його велич, закріпити його журналістичні і письменницькі давні традиції, та й попровадити його новими, сучасними стежками — в майбутнє. Відрадно, що не забули про Юрія Шкрумеляка — письменника, на творчості якого виховувались цілі покоління, хоча б згадати журнал „Світ Дитини" у роках до Другої світової війни у Львові — у час, коли українська публіцистика і література були на верхів'ях розвою — сторінки якого збагачував творчістю і Ю. Шкрумеляк. І ось у львівському тижневику обізвався знову цей автор п'єсою „Дитячий Вертеп".

Цілу сторінку займає уривок із роману „Розрита могила" Романа Іваничука, автора історичних романів, відомого читацьким колам і поза океаном. А оце стаття Івана Труша — „Італійські друзі української поезії" — про публікації поезій українських поетів в перекладі на італійську мову. У статті Миколи Петренка — віддзеркалення не надто приманливої дійсности, що немає гідної пошани до письменників, та й не часто появляються нові видання. Але вкінці М. Петренко завершує статтю оптимістичною пуантою. Він завважує, що останньо видавці почали проявляти більше заінтересування публікацією творів, бо ось недавно появилася добірка творів Євгена Плужника. Із зацікавленням можна прочитати дві рецензії — одна з них Маркіяна Лубківського — „Муза наснажена боротьбою". Це про друге видання збірки поезій Євгена Маланюка „Земна Мадонна", в якій також знаходяться літературознавчі праці поета. М. Лубківський закінчує рецензію словами: „Маланюк і Львів — тема окремої розмови. Тричі його книги з'являлись у львівських видавництвах. Як уже згадувалось, 1934 року тут вийшла збірка 'Земна Мадонна'. І знову доля повертає поезії Є. Маланюка до Львова, в Україну через десятиріччя поневірянь на чужині, через постійний пошук найсвятіших істин". А друга рецензія на збірку поезій Ігоря Калинця — „Пробуджена муза" — авторства Івана Лучука п. з. „Спроба глобального відкриття". Легким приторком накреслює І. Лучук значення збірки поета, згадуючи, що інші окремі видання І. Калинця виходили за кордоном.

На особливу увагу у „Літературному Львові" заслуговує сторінка, присвячена поезії і її співцям. Цим жестом покладено на скроні України ніби самоцвітний діядем. У центрі — мотто з уривку поеми Павла Тичини „Золотий гомін": „Я — дужий народ, я молодий", а відтак дзвенять поезії Богдана Лепкого — неопубліковані твори якого в 120-річчя народження письменника задумує видати Р. Лубківський — поезії Євгена Маланюка, Святослава Гординського, Павла Тичини, Василя Стуса, Олени Теліги, Василя Симоненка, Дмитра Павличка і Юрія Липи. Вибрано вірші не лише чудові за формою слова, але з кожного з них лунає в один тон начебто пісня оцих поетів, іноді й революційно, які виспівували свою душу в полум'яній любові до народу. У поезії цій аж гомонить від України, стелиться рокоче їй гимн. Щоб лиш процитувати вірш Ю. Липи:

Пануй, пануй, пануй над
вільною землею,
Велика Націє із берлом і
мечем!
Рости, рости, рости,
блискуча Перемого,
Стелись широко нам
в шляхах до ворогів!
Цвіти, цвіти, цвіти
могутня Україно,
Як розцвітає день,
Як розцвітає день.

(Закінчення на стор. 5)

Під кутом допомоги Україні

Річні загальні збори Окружного УККА й організацій відбулися в суботу, 7-го березня, у залі Українського Клюбу Ватервліт, Н. Й., при великій участі членів української громади. Після відриття зборів й прийняття порядку нарад вибрано президію для ведення зборами в таких особах: голова — Михайло Савків ст., секретар — Дмитро Кулик.

Звіти за минулу каденцію представила уступаюча управа в такому порядку: голова Євген Наболотний — брав свою участь у святі державности України, яке відбулося в Амстердамі, Н. Й., підготовив в деталях програму Українського Дня в Коговз минулого серпня та активно брав участь в переведенні цієї успішної імпрези, полагоджував різні важливі справи з Централею УККА, був представником від округи на святі 60-ліття існування жіночої організації при Українському Клюбі Ватервліт, зорганізував зустріч нашої громади з проф. Іваненком з Києва, який дав цікаву доповідь у справі розроблення програми для малих підприємств на Україні, полагодив приїзд на наш терен мистецької групи „Черкаські козаки", які виконали знаменитий концерт українських історичних пісень.

Завершенням річної праці Округи було влаштування спільними силами нашої громади святочний бенкет 11-го січня для вшанування проголошення Верховною Радою України незалежности української держави та успішного всенароднього референдуму 1-го грудня 1991 року.

Успіх цієї нашої імпрези в першу чергу завдячуємо референтурі зовнішних зв'язків при Окружному УККА в таких особах: Петро Коцур, інж. Мирон Свідерський, Яків Сп'як та Зіна Смит. Вони подбали за участь у бенкеті американських достойників, членів місцевих, стейтових та федеральних урядів, які своєю присутністю на святі звеличали нашу імпрезу та створили відповідний святочний настрій для присутньої української громади.

Секретар Дмитро Кулик звітував із заявою, що в зв'язку з більшою активністю управи окружного УККА праця секретаря пропорційно збільшувалася: протягом каденції управа відбула 9 сходин, на яких обговорювалися і вирішувалися важливі справи.

Віддзеркаленням річної праці Округи був звіт касира Василя Коцура. Головний прихід для каси дав успішний висліз з Українського Дня, завдяки чому ми змогли призначити протягом року такі дотації на різні цілі: школі українознавства у Ватервліті — 800 дол., на книжку „Документи й факти українсько-німецьких відносин" — 600 дол., допомога танцювальній групі „Зорепад" — 325 дол., на фундацію при РПІ українським інженерам — 200 дол., на покриття кпштів гостям з України — 200 дол., на покриття коштів для українських адвокатів під час референдуму в Україні — 200 дол., даток для РОДУ — 100 дол., хворій дівчині з України на лікування — 100 дол, привіт до книжки — 16-го Конгресу УККА — 100. дол.

Після вичерпання додаткових звітів управи та короткої дискусії над звітами вибрано управу Окружного УККА на наступну каденцію в такому складі: почесний член управи — ред. Іван Дурбак, голова — Євген Наболотний, заступники, голови Відділів: Мирон Свідерський — Амстердам, Михайло Савків ст. — Коговз, Михайло Бережанський — Ватервліт, Петро Тарновський — Трой, секретар — Дмитро Кулик, фінансовий референт — Василь Коцур, його заступник — Михайло Савків ст., Мирон Кривулич. Референти зовнішних зв'язків — Петро Коцур, Мирон Свідорський, Яків Сп'як, Володимир Кривулич, Зіна Смит. Культосвітні референти — Зеновія Білас, Осип Пацак, Микола Філь. Організаційні референти — Роман Мацюк, Іван Удич, Дмитро Коцан, Микола Бобеляк. Стипендійна комісія — Михайло Савків мол., Євген Наболотний, Богдан Наугольник, Василь Коцур. Контрольна комісія — Зеновія Білас, Уляна Омеціньска, Домна Свідерська. Вільні члени: Володимир Кошикар, Василь Кошикар, Василь Мокей, Василь Боднар, Богдан Наугольник, Євстахій Мочульський, Іван Романишин, Іван Жеребинський.

Додаткову частину управи Округи становлять голови організацій, які входять в систему Окружного УККА: Братство св. о. Миколая — Микола Філь, Український Горожанський Клюб, Ватервліт — Павло Сп'як, Округа СУА — Наталка Верзол-Кушнір, 99 Віділл СУА — Ватервліт — Наталка Верзол-Куннір, 34 Відділ СУА — Євгенія Шанц, Жіноча Організація при Українському Клюбі, Ватервліт — Мері Лок, ОЖ ООЧСУ, Олб. Округи — Домна Свідерська, Відділ ООЧСУ — Амстердам — Мирон Свідерський, Організація Оборони Лемківщини — Іван Філь, Сестрицтво св. Марії — Трой — Марія Єдинак, Братство св. Петра й Павла, Коговз — Іван Грицков'ян, Об'єднання Українських Ветеранів Олб. Округи — Василь Боднар, 57 Відділ УНС — Михайло Савків ст., 194 Відділ „Провидіння" — Василь Коцур, 28 Відділ „Провидіння" — Стефан Гарбач, 52 Відділ Української Народної Помочі — Микола Бобеляк.

Перевибраний голова Окружного УККА Євген Наболотний представив зборам плян праці на наступну каденцію, який буде взоруватися під кутом допомоги Україні у закріпленні її державности.

При перекусці, яку приготовили Анна Наболотна та Феня Кошикар, всі присутні обмінювалися своїми думками про долю нашої України в надії на краще майбутнє нашого народу.

Дмитро Кулик

Клюб Українців Золотого Віку „Дніпро" не дармує

Весною цього року у Вердан, околиці Монтреалю, Канада, Клюб Золотого Віку „Дніпро" відзначує дволітню річницю свого успішного існування. В околиці живе велике число пенсіонерів-українців, і щоб заповнити час бездіяльности і протиставитися почуттю самотности, назріла потреба зорганізувати якесь товариство. За ініціятивою довголітнього голови читальні „Просвіта" ім. Т. Шевченка у Вердан Мирослава Бурого і кількох сеньйорів-піонерів, першого травня 1990 року засновано товариство „Клюб Українців Золотого Віку „Дніпро".

Зараз цей клюб має понад 200 членів, до нього горнуться також пенсіонери з близьких околиць — Ля-Салл, Ляшін, Віл Емард, а особливо члени парафії церкви Св. Духа у Пойнт-Ст. Чарлз разом із парохом о. Сергієм Ґаром.

Сходини членів і гостей відбуваються кожного вівтірка по обіді в домі читальні „Просвіти" у Вердан. До управи обрано дев'ять осіб, а серцем і душею з енерґійний, надзвичайно здібний в організуванні голова клюбу Семен Процишин. В клюбі проводяться цікаві і корисні програми і тому він втішається своєю популярністю.

В програмах діяльности-заняття гри в Бінґо, в шахи, виїзд замовленими автобусами на прогульки, також запрошується до доповіді фахівців із різних ділянок на теми, що є повчальні і корисні в щоденному житті пенсіонерів. Наприклад, адвокат насвітлив тему заповіту тестаменту і відповідні закони,представники урядів говорили про політику, економію і загальногромадські справи. Також цікаво і корисно було послухати дентиста про гігієну зубів (якщо ще в когось є свої), або розповіді про сучасний стан в Україні. Часом хтось прочитає цікаву статтю з преси, чи й навіть власний твір. Клюб також фінансово допомагає потребуючим українським студентам зі Львова, які студіюють теологію в Римі, виділяє кошти на будову старечого дому на Роземонті в Монтреалі. Допоміг клюб українській молоді у справі маратону „Дзвін", вислано пожертву на будову пам'ятника на могилах воїнів УПА, які були жорстоко закатовані озвірілими енкаведистами в селищі Вигода, Долинського району на Іванофранківщині, і т.д.

Клюб гідно вшановує і відзначує різні релігійні і національні свята, день Матері, день Батька, день Подяки. Хворих членів відвідується у лікарнях. Як з Божої волі хтось із членів упокоїться, та за упокій душі наймається Службу Божу.

В клюбі заведено гарний звичай раз у місяць вшановувати день уродин членів (тортами, кавою і Многоліттям), котрі роджені в данім місяці. Зрештою, присутні втішаються і смакують каву і солодке кожного вівтірка по закінченню сходин. Цьому сприяють щедрі руки і щирі серця членкинь і Степана Макуха.

За старанням Мирослава Бурого минулого року клюб одержав субсидію від федерального уряду на закуп інвентарія. Заряд клюбу дуже радо приймає нових членів і вони також дістають нагоду забувати фізичні і душевні болі, провести в веселім товаристві приємний час, забавитись, побесідувати, стрінути старих знайомих чи запізнати нових. Дехто нарікає, що сходитись лише один раз в тиждень є замало.

І ось у такім вирі занять, де старітись нема часу, Клюб Українців Золотого Віку „Дніпро" у Вердан з успіхом вступає у третій рік свого існування.

Григорій Данко

Тріо Олеся Кузишина і гурт „Черес" виступлять на Українському Фестивалі

Тріо Олеся Кузишина.

Члени ансамблю „Черес".

Голмделі (Дарія Твардовська). — Тріо Олеся Кузишина добре відоме учасникам концертів і танцювальних забав Українського Фестивалю. Воно неодноразово виступало зі своїми оригінальними програмами або в ролі акомпаньяменту для різних груп і солістів Фестивалю. В останньому часі тріо акомпанює різним артистам в американських кабаретах, поруч виступів на українських забавах та весіллях. Тріо Олеся Кузишина спеціялізується в сучасній українській музиці, яку виконує в різнородних стилях. Крім Олеся в складі тріо виступають Богдан Кузишин (бубон) і Юрій Турчин (ґітара, скрипка).

Після виступу на головній програмі Фестивалю, тріо розважатиме гостей і молодь на вечірній танцювальній забаві, яка відбудеться в готелі Рамада Інн в Іст Гановері, Н. Дж.

* * *

Гурт „Черес" був заснований у вересні 1990 року. До нього ввійшли професійні музиканти — студенти Київської консерваторії, які люблять і шанують український фолкльор, зберігають звичай і традиції українського народу.

Більшість музикантів — вихідці з Галичини. В репертуарі гурту — інструментальні твори та пісні Карпатського реґіону, а також областей Центральної України і це створює своєрідну вісь Львів — Київ, котра символізує єднання Заходу і Сходу України як единої европейської держави, яка переживає тепер свій великий Ренесанс. Ця вісь перейшла через Атлантику, об'єднавши українців Львова, Києва, Ню Йорку і завдяки виступові на Українському Фестивалі в Голмделі до цього об'єднання приєднаються українці Ню Джерзі.

Загальні збори осередку СУМ в Йонкерсі

Річні, 42-гі з черги, загальні збори осередку СУМ ім. 30-го червня в Йонкерсі відбулися в неділю, 23-го лютого в Домі СУМ. Збори відкрив голова осередку доктор Орест Козіцький, присвячуючи їх проголошенням Самостійної України 24-го серпня і успіхові референдуму 1-го грудня 1991 року. Молитву провів парох церкви св. Михаїла о. Едісон Бойко. Однохвилинною мовчанкою вшановано пам'ять покійного члена Богдана Гошовського. До призидії покликано як голову Лева Футалу, заступника Ярослава Палилика, секретаря Оксану Кулинич, члена Крайової Управи СУМ Корнеля Василика і о. Бойка. Представники організацій склали привіти: від церкви св. Михаїла — о. Бойко, УККА-Петро Дуда, ОЖ-ОчСУ — Марія Кульчицька, 11 Відділ ООчСУ — Володимир Козіцький, Організація оборони Лемківщини — Юрій Ковальчин, Дім СУМ — Петро Шкафаровський, Кредитівка СУМ — Лев Футала, який передав від Дирекції 1,750 дол. на виховні цілі.

Протокол з минулорічних зборів докладно прочитав Андрій Горбачевський. Прийнято номінаційну комісію у складі голова: — Андрій Горбачевський, члени — Любомир Щур і Ярослав Кіцюк. Звіти референтів Управи, Булави, Батьківського Комітету та голови осередку докладно насвітлили велику і успішну працю осередку.

Булавна Оксана Лотоцька звітувала про виховну працю з юнацтвом (6—17 років), яка включає участь в тижневих сходинах, святочних апелях, академіях, в змаганнях Злету СУМ, в танцювальних і спортових гуртках, в прогульках, участь у літніх таборах, здобуття юнацьких іспитів і участь у школі українознавства. Булава підготовила вшанування Дня Матері, гагілки, коляду та традиційну дитячу маскараду з виставою „Івасик-Телесик". З гордістю осередок здобув 2 місце в конкурсах-змаганнях Злету на оселі СУМ в Елленвілі, Ню Йорк. Юнацтво писало листи до президента Буша і до сенаторів в справі признання самостійної України і масово в одностроях взяло участь в двох маніфестаціях у Вашінґтоні з нагоди 5-ліття катастрофи Чорнобиля і в справі признання самостійної України. Спільно з громадою в Йонкерсі святкували висліди референдуму 1-го грудня. Два юнацькі танцювальні гуртки під проводом Володимира Юрченюка виступали на Злеті, на фестивалях, в бібліотеці Ню Рошел і на прохання посадника Йонкерсу у Филипс Манор.

Дружинники (18—35 років), як звітувала Оксана Уздейчук, активно включились в громадську працю, представляючи українські справи на телевізії, в газеті та зустрічаючись з політичними діячами. Завдяки другові Андрієві Бурчакові видають місячну газетку „Давнє і Нове", яку також висилають на Україну. Разом з дружинниками з Ню Йорку отримали і доставили екокардіограм-машину і систоскоп, які тепер вживають у Львівському шпиталі. Вокальний ансамбль „Світанок" під керівництвом Дарки Горбачевської виступив на фестивалі і перед американською публікою на концерті IBM та історичного Aldridge Home в Йонкерсі. Танцювальний ансамбль „Чайка" під керівництвом Ореста Русика відсвяткував 10-ліття. „Чайка" чарувала глядачів на оселі СУМ в Елленвілі під час Здвигу, на Союзівці, в Ґлен Спей і на концерті IBM. Хвилюючим був виступ на фестивалі в Гантері 24-го серпня, коли проголосили незалежність України, перед чисельною американською публікою.

Виховниця суменят (2—5 років) Дарка Горбачевська звітувала про створення танцювального гуртка суменят під проводом Христі Балко.

Спортовий референт Роман Глушко звітував про успіхи турнірів спортової ланки „Крилаті" і повідомив, що в Україні організують команду футболу, яка хоче приїхати до Америки і змагатся з нашими дружинами.

Голова Батьківського Комітету Марійка Васічко звітувала про тісну співпрацю Управи і Булави батьками.

Фінансовий Роман Козіцький, крім докладного фінансового звіту, повідомив, що осередок виконав свої фінансові обов'язки щодо збірки фондів для нового табору на оселі СУМ в Елленвілі, за що Крайова Управа дала осередкові признання. Заохочував до дальших пожертв. Секретар Оксана Дуда повідомила, що Управа відбула 12 засідань з доброю участю членів кожного першого вівтірка в місяці.

Голова осередку доктор Орест Козіцький подякував звітодавцям за точні звіти і членам Управи, і виховникам за віддану працю і співпрацю, зокрема за 3-денний Фестиваль СУМ з парафією св. Михаїла (під керівництвом голови комітету Петра Дуди), на якому виступили ансамблі з України „Веселий Львів" і „Вірність". Під керівництвом членів спортової ланки „Крилаті" відбувся фестиваль в Тибетс Брук Парк. Крім фінансової користи, ці фестивалі представляли українську культуру і справи України перед американською публікою. Насвітлив велику працю дружинників в організуванні збірки забавок і фінансів для сиріт України і дітей, ослаблених з катастрофи Чорнобиля. Разом з іншими осередками СУМ (Ню Йорк, Бінґамптон, Млвокі, Дітройт, Ірвінґтон, Міннеаполис, Янґставн, Рочестер, Виппані) зібрано понад 1,580 фунтів забавок, і 3,832 дол. Частину забавок перевезено літаком „Мрія" до шпиталю Пуща Водиця біля Києва, де лікуються майже 1,000 дітей.

З ініціятиви членів управи осередку в Йонкерсі на Пленумі СУМ Крайова Управа узгіднила зложити 3,000 дол. на закупи медичних інструментів, які були перевезені на Україну. Управа нав'язала контакт з американським Relief ASgency Project Hope зі сподіванням, що вони будуть у скорому часі перевозити медицину безпосередньо до Києва. На поклик КУ члени брали участь в Пленумі СУМ в Баффало, на конференціях дружинників в Клівленді і Торонто і чисельну участь в маніфестаціях у Вашінґтоні. Голова уважає, що осередок в Йонкерсі є прикладний, з великою, успішною, різноманітною працею. Подякував усім організаціям і отцям парафії св. Михаїла за співпрацю. З признанням Контрольна Комісія уділила абсолюторію Управі.

Члени одноголосно і з оплесками вибрали нову Управу з головою д-ром Орестом Козіцьким. Вибрано виховну степендійну комісію при осередку. Член КУ Корнель Василик висловив признання осередкові за прикладну і жертвенну виховну, культурно-освітну громадську і національну працю і побажав якнайкращих успіхів у майбутньому. Він підкреслив важливість існування і праці українських організацій на еміґрації. Він вірить, що майбутність і сила українського народу залежить від молоді, яка перебирає керівні органи в організаціях. На кінець голова подякував всім за довір'я і закликав до дальшого виконання обов'язків щодо української молоді, громади і вільної України. Збори кінчилися співом національного гимну. Крім вищезгаданих членів-звітодавців до Управи увійшли — заступник голови Андрій Горбачевський, головна виховниця Марійка Косіцька, керівники дружинників — Андрій Бурчак, Ярослав Кіцюк, організаційний референт — Ярослав Палилик і вільні члени.

Пресова референтка
Люба Ґенсьор-Садницька

Українка стала членом Бразилійської Академії Письменників

Олена Колодій

Олена Колодій, донька Михайла і Вікторії, українських емігрантів з Галичини, народилася 12-го жовтня 1912 року в місцевості Крз Машадо, провінція Парана, Бразилія.

В 1927 році переїжджає з батьком до міста Куритиби, столицю провінції Парана.

В 1928 році журнал „Хлопчина", який видавала група студентів, вмістив її першу поезію „Сльоза".

Вже від тринадцяти років Олена Колодій почала писати, але щойно в 1930 році її вірші поважно запропонував читачам журнал „Мореплавство", що видавався в портовім місті Паранаґва, і від того часу почалося широке визнання її праці.

Протягом 23 років Олена Колодій учителювала в інституті Виховання в Куритибі.

На запитання, скільки поезій вона написала, Олена Колодій відповіла, що сама не знає, скільки. До цього часу вона видала вже 17 книжок своїх поезій і стала славною не тільки в провінції Парана, але й у цілій Бразилії. Її книжки вживаються як підручники в школах середньої і вищої освіти.

В 1987 році Олену Колодій іменують почесною громадянкою міста Куритиби.

Останнє признання за колосальну літературну працю — це прийняття її в члени Академії Письменства Провінції Парана. Величава церемонія відбулася в найбільшім театрі „Іваіра" міста Куритиби. Заля театру була переповнена. В цій урочистій церемонії, як і у всіх попередніх, зазначувалося, що Олена Колодій з походження є українка.

Вся українська громада Бразилії, і напевно всієї нашої діяспори, і наші брати в Україні, радіють з успіхів поетки, яка хоч і пише бразилійсько-портуґальською мовою, але завжди зазначує, що вона українка.

Д-р Михайло Рубінець

З діяльности Українського Лікарського Товариства в ЧСФР

Українське Лікарське Товариство в ЧСФР (УЛТ-ЧС) на своїй звітно-виборчій конференції 25-го грудня 1991 року, в роботі якої взяло участь 25 членів Товариства, включно з почесним членом проф. Швейцаром, радником президента В. Гавела, обговорило свою діяльність за 1991 рік та накреслило дальший плян своєї діяльности, пов'язаної в першу чергу з виникненням самостійної української держави та з наслідками чорнобильської трагедії. Було детально обговорено питання швидкої і всебічної допомоги лікарським центрам України — чи то постачанням ляբораторних діагностик, чи співпрацею у вишколі спеціялізованих кадрів.

Звітний реферат про історію Українських Лікарських Товариств та про роботу УЛТ-ЧС був виголошений заступником голови УЛТ-ЧС д-ром Н. Янчарковою. Прямим голосуванням був обраний новий Комітет УЛТ-ЧС у такому складі: д-р Ярослав Баб'юк, асоц. професор — голова; д-р Наталія Янчаркова — заступник голови (для Чехії й Моравії); д-р Ярослав Поповець — другий заступник голови (для Словаччини); д-р Федір Янчик — науковий секретар; д-р Ірина Долинайова — скарбник.

Крім своєї професійної діяльности, УЛТ-ЧС ініціятивно взяло на себе справу регабілітації українських жертв в Чехо-Словаччині під час большевицького терору.

Діяльність УЛТ-ЧС була високо оцінена д-ром З. Матківським (ЗСА) та д-ром О. Миндюком і д-ром А. Петрухом, завідуючими відділень Львівської обласної дитячої спеціяльної лікарні.

Конференція була закінчена обідом. Мистецьку програму конференції виконував український співак Круглов, гість Опери Національного Театру в Празі.

Прага, 10-го квітня 1992 р.

ПРЕЗИДЕНТ ТУРЕЧЧИНИ Турґут Озаль став ініціятором створення Асоціяції чорноморського співробітництва. Її підтримав під час своєї недавньої візити то Туреччини Президент України Леонід Кравчук. 25-го червня у Стамбулі асоціяцію буде офіційно створено. Декларацію про її функції підпишуть керівники держав, які мають вихід до Чорного моря.

НАПРИКІНЦІ ТРАВНЯ в Києві відбулася міжнародна конференція під назвою „Проблеми впровадження національної валюти в країнах Центральної та Східньої Европи: практичний аспект".

АМЕРИКАНСЬКИЙ ТЕЛЕВІЗІЙНИЙ проповідник Роберт Шуллер розпочав свої щонедільні програми на російській телевізії. За його словами, контракт субсидіює „один американець, який вельми симпатизує з Росією". Від того невідомого благодійника російська телевізія буде діставати по 5,000 дол. на кожну передачу годинної проповіді. Шуллер очолює організацію, в яку входять 150 різних Церков. В колишньому Советському Союзі він виступав вперше на Різдво 1990 року, в чому допоміг покійний американський промисловець Арманд Гаммер.

Іван Драч відвідав Дітройт

Вітаючи Івана Драча — шановного, довгоочікуваного і дорогого гостя та його дружину Марію, голова місцевого Т-ва Прихильників демократичного Руху в Україні Любомир Татух висловив гостям вдячність, признання та пошану нашої громади, що з тривогою і надією спостерігала, як в крутежі недавніх переломових історичних подій на рідних землях Іван Драч був провідником і лицарем у змаганнях за волю України.

Лектор українознавчих предметів у місцевих університетах мґр Віра Андрушків розказала дещо про багату поетичну творчість Івана Драча, де часто повторювані поетичні образи соняшника, світла і сонця були символами спротиву і боротьби проти темряви московської парто кратії.

Дорогий гість розпочав свою доповідь подякою нашій громаді на поселеннях за сучасну щедру допомогу та за збереження і розвиток нашої культурної та релігійної спадщини і поширювання правди про право нашого народу бути господарем на своїй землі. Доповідь відбулася у великодню суботу — 25-го квітня 1992 року , тож вітаючи присутніх з нагоди свят, доповідач вказав на глибокий символізм збігу дат святкування перших Великодніх свят у вільній Україні з роковинами чорнобильської Голгофти нашого народу. Нехай це скріпить нашу віру в закономірність і благословенне воскресення нашої держави. Вже тепер можна сказати, що саме катастрофа Чорнобиля змусила все населення України вдуматися та перевірити свою поставу відносно незалежности і прийти до переконання, що безпека і краще майбутнє їхнє та їхніх нащадків можливі тільки у вільній і незалежній українській державі.

Дякуючи за чотири високомистецькі писанки з мотивами наших національних і великодніх символів, які за почином учительки Іванки Кучер Т-во Прихильників придбало для теперішнього триособового проводу Руху в Україні і для президента України Леоніда Кравчука, доповідач радив присутнім забагато не хвилюватися існуванням деяких розбіжностей у політичних переконаннях і програмових плянуваннях серед провідних постатей і партій в Україні, бо подібні проблеми існують і в найкращих демократичних державах світу.

Доповідач прочитав присутнім ухвали великої Ради Руху, які охоплюють цілість сучасного політичного і економічного життя країни. В цих ухвалах-поручennях урядові включені справи фінансової, аграрної і податкової політики, захисту і переходу до вільного ринку, приватизації, виходу із СНД, повернення наших службовців колишніх збройних сил СССР на рідні землі, справи Криму, Чорноморської фльоти, Придністров'я, підготова стабілізації гривні, усунення ядерної зброї і т.д. На кожному кроці багато труднощів, бо важкі наслідки недавньої колоніяльної залежности у кожній сфері, кожній галузі державного життя, обмежують нашу спроможність негайно спинити сучасний наступ шовіністичних московських сил, але завдяки нашій зрівноваженій політиці єдности і співпраці ми вже осягнули подиву гідні успіхи, а в особі нашого президента Л. Кравчука маємо гідного провідника і представника нашої держави. Щоб запевнити краще майбутнє, нам треба присвятити багато уваги нашим дітям і нашій молоді. По всій Україні найбільш відома історична слава наших очайдушних козаків-запорожців і навколо цієї слави треба створити молодіжні організації та відділи світового рівня беретів, які заступили б недавню чужу мережу піонерів, комсомольців та спецвідділів.

Зустріч-доповідь закінчено відспіванням нашого національного славня.

Роман Лазарчук

Річні збори Українського Дому „Дніпро" в Баффало

Ці річні збори, що відбулися в неділю 29-го березня, 1992 року в читальні ім. Тараса Шевченка, переобрали вже сьомий раз на голову адміністрації „Дніпра" Івана Горбачука. Проходили вони під наголошеним історичним моментом — в перший рік Проголошення Української Незалежности, що вдодаток була ще й потверджена всенародним референдумом. Це наголошення зробив голова президії зборів.

Президія зборів складалася із 4-ох осіб: Василь Шарван — голова, Богдан Мороз — заступник, Микола Барицький і Василь Пристайко — секретарі.

Звіти голови Івана Горбачука, господарчого Михайло Стахіва і фінансового книговода Дмитра Патолая виказали успішне проведення господарчо-фінансового року. Фінансовий чистий прихід становив понад 9,000 дол. Цю суму, в цілому, відведено на існуючий ремонтний фонд — на потребу нової огрівальної системи. Ці заходи уможливлюються завдяки таким особам, як Іван Горбачук, Михайло Савулик, Степан Вуйцік, Василь Сметанюк, Михайло Юрків, Михайло Сташків, Дмитро Баранецький, Андрій Петришин, Степан Ґорґанюк, Федь Матійкович, що чергуються тижнями в році, обслуговуючи безплатно „бар-у", наводять порядок порядок і чистоту в цілому Домі тощо.

Найбільших ощадностей досягається при багатьох ремонтних направках, поправленнях „Дніпра", що безплатно виконуються старанням і вмінням досвідчених осіб, передусім Михайла Сташківа і Степана Буйціка та інших, переважно членів Управи та Надзірної Ради. Одним словом, вся адміністраційна праця, як вже згадувано вгорі, виконується Управою безплатно.

Завдяки такій заведеній традиції й виконуваній безкоштовно праці, учасники зборів, члени „Дніпра", схвалили працю уступаючої Управи, прийняли бюджет установи на 1992—1993 рік (понад 44,000 дол.) і вибрали, а радше перевибрали, з деякими незначними змінами, нову Управу на чергову каденцію, побажавши й надалі успішно господарити „Дніпром".

До нової Управи, запропонованої номінаційною комісією в складі Степана Ґорґанюка, Дмитра Баранецького і Михайла Гнатіва, увійшли голова Іван Горбачук, заступники — Дмитро Баранецький і Богдан Юрків; секретар — Михайло Гнатів; скарбник — Михайло Юрків; книговод — Дмитро Пітолай; справник — Михайло Тушницький; господарча комісія — Михайло Сташків, Федір Папіш і Степан Вуйців; організаційні — Степан Ґорґанюк і Василь Середюк; координатор — Андрій Пештришин і жіноча референтура — Марія Юрків і Марія Гнатів; вільні члени — Василь Сметанюк, Богдан Ковальчик, Іван Кордупель, Юрко Крупа і Іван Коман; Контрольна комісія: Василь Пристайко, Ігор Мороз, Михайло Савуляк, Осип Ґреґа і Михайло Михальчук; Надвірна Рада — Богдан Мороз, Петро Цигинка, Даша Процик, Андрій Городецький, Мирон Пристайко, Михайло Савуляк, Іван Горбачук, Мар'ян Борачок, Василь Шарван, Василь Пристайко; довірені особи — Богдан Мороз, Іван Горбачук, Дмитро Баранецький, Юрко Крупа, Богдан Юрків.

Привітом незалежній Україні та відспіванням національного славня закінчено ті діловиті збори.

По зборах слідувала перекуска. **Гарно приготовили — Марія Юрків, Марія Гнатів, Валя Сметанюк, Марія Горбачук, Анастазія Вішка, Катруся Мороз і Галя Папіш.**

На початку перекуски пролунало — „Многая літа" для переобраного голови Управи „Дніпра" — п. Івана Горбачува.

Референтура преси і інформації ОВФ

Місійна праця невтомного о. А. Діткуна

Як вже ми подавали на сторінках української преси, після чотиримісячної активної місійної праці майже по всій Україні невтомний о. Аґустин Діткун, ЧСВВ, повернувся до Бразилії. Його парафія була в місті Куритибі, столиці стейту Парана. Але після його повернення призначено йому парафію в місцевості Ронкадор, на віддалі від Куритиби майже 600 кілометрів.

Енерґійний о. А. Діткун цим не затурбувався і не знеохотився, а дальше взявся до місійної праці для релігійно-національного ос відомлення українського поселення в цій околиці. А праця неабияка: українське поселення цих околиць великою мірою втратило національну ідентичність, місцеві українці не знали, який тепер український державний прапор і герб.

О. Авґустин Діткун, ЧСВВ, промовляє до дітей під час місії в місцевості Каете, провінція Парана, Бразилія.

Завжди в супроводі і асисті о. Маріяна Цюпа, о. Діткун зорганізував місії для релігійно-національного ос відомлення в місцевостях Боа Вентура і Каете . На обходах вірні несли рушники з України, 3 хліби і сіль, українські прапори, пшеничний сніп, подушинки вишивані, ікону Богородиці, ікону Христа-чоловіколюбця, рушники з писанками і написи „Христос Воскрес". Місійний Хрест на горі мав тризуб і внизу напис: „Бог є Любов", а далі дата: „988—1988" і напис: „Воскресла Україна".

Всі вірні клякали і цілували землю. Зворушливо дякували о. А. Діткунові, що так національно і релігійно збудив їх.

З огляду на величезну працю о. А. Діткуна в Україні ми передбачували, що його знову покличуть до України. Довго не треба було чекати. Запрошення надійшло від Київської Управи Комітету Української Католицької Молоді „Спільнота": „Управа Комітету Української Католицької Молоді запрошує громадянина Бразилії Йосафата Діткуна, сина Миколи Діткуна, 15.05.1931 року народження, стейт Парана, Бразилія, місто Прудентополіс, на перебування протягом 40 днів, з метою провадження в Києві Катехитичних курсів й викладання студій з християнсько-католицької етики. Витрати пов'язані з перебуванням на Україні Братство бере на себе. У випадку захворювання забезпечимо лікування й догляд. Голова Братства Володь Зварич. Секретар Братства Андрій Минко".

Бажаємо о. А. Діткунові ЧСВВ ще більших успіхів в його релігійно-національній праці в Україні.

Д-р Михайло Рубінець

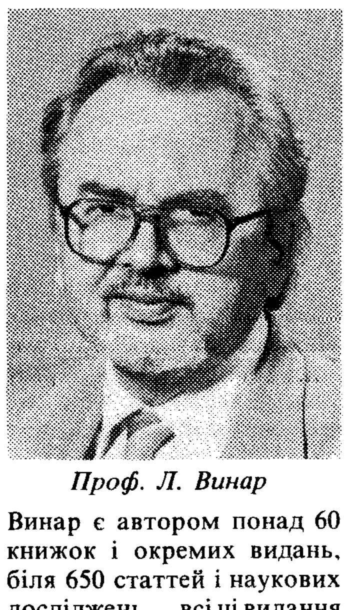
Проф. Л. Винара відзначено медалею св. Володимира

(ІСНР) Президія Наукової Ради при СКВУ з приємністю повідомляє українське громадянство, що на ширшому засіданні Президії Секретаріяту Світового Конґресу Вільних Українців, яке відбулося 6-го і 7-го грудня 1991 року в Торонто на внесок Голови Української Наукової Ради СКВУ проф. Василя Омельченка одноголосно рішено відзначити проф. д-ра Любомира Винара медалею св. Володимира за його тривалий вклад в розвиток української історичної науки. Подаємо зміст внеску:

Проф. д-р Любомир Винар — Голова Українського Історичного Товариства, засновник і головний редактор „Українського Історика", є видатним дослідником історії України і Східньої Европи та одним із визнаних організаторів українського наукового життя. Його діяльність треба розглядати в трьох площинах: академічно-педагогічній, науково-організаційній і науково-дослідній.

Д-р Любомир Винар є звичайним професором і директором Наукового осередку історії України в Українському Вільному Університеті. Він є головою Академічної Ради при Уряді Української Народної Республіки в екзилі і засновником Міжнародного товариства ім. Михайла Грушевського (1991 рік). В минулих роках він був головою Наукової Ради при СКВУ, членом-засновником і президентом Української асоціяції університетських професорів в Америці, президентом Академічної Ради етнічних студій в Огайо, заступником голови Асоціяції для дослідів національностей (СССР і Східня Европа), заступником голови Історично-Філософічної Секції НТШ, головою Комнісії дослідів української еміґрації в УВАН у ЗСА, головою Ініціятивного Комітету Українського Генеалогічного і Геральдичного Товариства та членом різних українських і неукраїнських наукових і професійних товариств.

Проф. Любомир Винар є засновником і редактором англомовного міжнародного журналу „Етнік Форум" (від 1980 року), серійного видання „Грушевськіяна" і англомовної серії довідково-наукової літератури суспільних наук („Social Sciences Reference Series"), (від 1988 року). Він зредаґував перший Історичний Атлас України (1980 рік). Д-р Л.

Проф. Л. Винар

Винар є автором понад 60 книжок і окремих видань, біля 650 статтей і наукових досліджень — всі ці видання присвячені дослідам історії України, історії Східньої Европи, етнічним студіям і бібліографії. З монографій згадаємо: „Князь Дмитро Вишневський", „Андрій Войнаровський", „Остап Грицай", „Історія українського раннього друкарства", „Проблема зв'язків Англії з Україною за гетьманування Богдана Хмельницького, „Михайло Грушевський і Наукове Товариство ім. Т. Шевченка", „Молодість Михайла Грушевського", „Михайло Грушевський в боротьбі за український університет", „Михайло Грушевський — найвидатніший український історик" та багато інших. Його праці друкувалися в українській, англійській і німецькій мовах.

Проф. Л. Винар є за промотором грушевськознавства- нової ділянки українознавчих дослідів, якій він присвятив понад 25 років наукової діяльности і творчости. У 1991 році він зорганізував і очолив Академічний Комітет для відзначення 125-ліття з дня народження акад. М. Грушевського, який відбув наукові конференції в Европі, Америці і Канаді. Також проф. Л. Винар був співорганізатором міжнародної наукової конференції, присв'яченої М. Грушевському, що відбулася в 1991 році у Львові.

Наукова діяльність і наукові праці проф. Л. Винара заслуговують на велике признання і спеціяльне відзначення. Від 1950 року наш видатний історик безперервно збагачує історичну науку і українську культуру.

Беручи все це під увагу, в річницю вшанування акад. Михайла Грушевського, Президія Наукової Ради при СКВУ вносить пропозицію відзначити проф. Любомира Винара медалею св. Володимира.

Громада Лос Анджелесу у поклоні св. п. Патріярхові Йосифові

В неділю, 4-го квітня 1992 року, українська католицька громада Лос Анджелесу відзначила скромною академією сторіччя з дня народження св. п. Патріярха Йосифа. Академію, яка відбулась в приміщенні Української католицької церкви Різдва Пречистої Діви Марії, відкрив молитвою парох о. монсеніор Петро Леськів. Голова місцевого відділу Українського Патріярхального Товариства Ігор Лесик відтворив у своїй святочній промові портрет св. п. Патріярха, підкреслили його особливі інтелектуальні вартости, які перемогли 18 років знущання в большевицьких тюрмах. Свою велику всебічну освіту і глибокі богословсько-філософічні студії передав св. п. Патріярх у формі численної літератури майбутнім поколінням для добра Церкви і українського народу. Україна завдячує св.п. Йосифові також незчислимі культурні надбання, як наприклад, Український Католицький Університет, Собор св. Софії, бібліотеку, музей і т.д.

Провідною ідеєю в житті св. п. Патріярха було об'єднання Українських Церков і об'єднання українського народу взагалі. На Вселенському Ватиканському Соборі 11-го жовтня 1963 року Кир Йосиф представив прохання від Києво-Галицької Митрополії піднести Українську Католицьку Церкву до гідности Патріярхату. На жаль, до сьогодні ми ще не удостоїлися визнання нашого патріярхату, мимо того, що Україна як держава є визнана Ватиканом і 106 іншими державами. Не оцінює Рим також і 73 років большевицького знущання над нашою Церквою, окропленою кров'ю сотень тисяч священиків і мирян.

Під час своєї подорожі по всій кулі земській св. п. Патріярх, відвідуючи своїх мирян, з великою гідністю виконав функцію амбасадора України. Перебуваючи поза межами України, завважив св. п. Патріярх брак єдности не лише між вірними, але й у єпископському зборі. Як причину такого стану св. п. Патріярх подає „недостатню богословську освіту, виховання в чужих школах, вплив чужого оточення, зневагу свого, рідного, супроводжену погонею за почестями, жадобу влади і хисткість характерів, виявом якої стається вислужництво перед чужими". На думку промовця, два головні поштовхи до єдности, любов до Бога і батьківщини, сьогодні не сповняють свого завдання, бо вони стали лише поверховними, формальними факторами світогляду. В наслідок „тимчасової перемоги матеріялізму над ідеалізмом" витворився у людей психологічний синдром духової слабости — еґоцентризм, який сповільнює або зовсім зупиняє нормальні процеси розвитку суспільства.

Цей еґоцентризм поширюється на групи, організації, які кожна осібно намагаються монополізувати свої програми. Так витворюються міжнародні конфлікти. Залюбки ці еґоцентрики вживають у своїй тактиці самохвалки і відкидають об'єктивізм, який суперечить їхній філософії. Промовець зазначив, що „такий стан не може дальше існувати, бо він може довести до катастрофального занепаду духовних вартостей нашого суспільства і остаточно довести до втрати нашого національного обличчя". Вкінці промовець подав позитивну розв'язку питання єдности. Це є ідеали Бог і Україна, які були фундаментальними у світогляді св. п. Патріярха і які ми мусимо практично застосувати у своєму житті, щоб осягнути не лише єдність, але й внутрішнє задоволення і щастя, — елементи, потрібні у відбудові Української Держави.

В другій точці програми виступали Катя Ліпінська і Даня Лопушинська. Вони вдало, із зрозумінням відрецитували „Заповіт Патріярха" — поезію Є. Іванкова. Провідна думка цієї поезії — єдність. Піяністка Оксана Ґудзій подала дуже добру інтерпретацію „Маршу" Василя Барвінського. Ця перлина музичної творчости композитора перенесла слухачів в часи коли, бл. п. Патріярх перебував між Українськими Січовими Стрільцями. Велике враження і подив публіки викликала маленька Марічка Сосенко своєю рецитацією поезії „Патріярх" написаної в 6-річчя смерти св. п. Йосифа Сліпого.

Свято закінчив місцевий церковний хор відспіванням гимну на 1000-ліття Хрещення Руси-України, муз. М. Федорова, диригувала Оля Івах.

Управа відділу УПТ складає щиру подяку учасникам і громаді за участь у цій імпрезі.

Ігор Лесик

Історія відпустового місця

(Про каплицю на Черневі в полях Вербиці повіту Рава-Руська)

Чернева — це історична назва тих чарівних теренів. Про каплицю на Черневі видано книжку, котру написав о. Василь Чернецький, парох сільця Белз. Цю книжку зберіг покійний Еміль Левко. Читав я її, будучи ще малим хлопцем. В цій книжці розказано, що колись давно їхав верхи полями дідич с. Вербиці — Пампара і побачив серед поля старця коло джерельця, що брав із нього воду.

Дідич запитав, що він, самітній, робить серед поля. На це старець відповів, що прийшов з далеких сторін зачерпнути води з цього святого місця, бо ця вода помагає в усіх хворобах і терпіннях. Старець просив цього дідича, власника села, побудувати тут каплицю, або поставити хоч Хреста, бо то святе місце (На основі переказу, цей старець мав би бути св. Михайлом).

Гордовитий дідич не зважив на це прохання і поїхав у свою сторону. Але думка про зустріч зі старцем непокоїла його дуже і тому дідич вернувся скоро до джерельця, одначе не застав там нікого.

Через якийсь час дідич дістав параліч правої руки і ноги. Коли не помогли ніякі ліки, тоді пригадав собі зустріч зі старцем і його слова. Почав лікуватися цією водою і скоро одужав.

Пізніше дідич побудував каплицю із вдячністю Богові за чудесне виздоровлення. Казав вибити малу позолочену руку і ногу, і примістити в каплиці. Ця пам'ятка переховувалася в каплиці до останніх часів і пропала в 1940 році під час совєтської окупації.

В 1936 році святковано 300-літній ювілей цієї каплиці. В середині цієї каплиці був намальований образ священика з бородою в епітрахилі. Біля священика стояв малий хлопець. Під образом був напис: „О. Ігнатій сей строїтель каплиці Вербицької в 1636 р." Над вхідними дверима, з заходу, була дошка з написом великим літерами: „Сія каплиця поставлена на хвалу Божу та св. Архистратига Михаїла року Божого 1636 власником Вербиці Пампарою". За о. Яремкевича добудовано до каплиці захристію і бабинець та дано підмурівку. Ця каплиця стояла на полях і в доцову пору ховалися під каплицю люди. За о. Лисяка, родом з Угнова, та отця Савойки каплицю покрито бляхою. На північ від цієї каплиці побудовано ще другу каплицю на кошти Ігнатія Каламая „Меди" в 1870 році і написано: „На хвалу Божу за отримані ласки і добродійства".

Там відбувалися великі водосвяття та відпусти: на св. Михаїла — 19-го вересня, восени, і 6-го травня на св. Юрія, весною.

Також на захід від головної каплиці була менша капличка, де на відпусти відправляли службу Божу і виголошували проповіді. Збудував її Теодор Зрада в подяку Богові за те, що його син вернувся з української війни і то аж в 1922 році. Під час відпустів відбувалися стації, Хресні дороги навколо каплиці. Двічі на рік привозили до каплиці образ св. Михаїла з церкви св. Михаїла. А образ св. Юрія знищили большевики в 1940 році.

Від півночі, біля головної каплиці, випливає цілюще джерело. Його води плинуть в південному напрямі.

Над джерельною водою стояла статуя Божої Матері, яку вирізьбив з каменя майстер з села Брусна, біля Верхрати, повіту Рава Руська.

В 1940 році большевики розбили статую і кинули її в воду. За німецької окупації відновлено цю статую і поставлено назад в старе місце.

Ще перед Першою світовою війною оповідали старі люди, що бачили в околиці каплиці світла, які випромінювалися від каплиці в різні сторони.

За Австрії один вояк з пограничної станції бачив під час свого нічного патрулювання біля каплиці процесію. Один раз я віз коні, десь опівночі, і побачив також навколо каплиці світло, так як би горіли вогні і процесію. Нараз усе зникло. То уже було в 1937 році. Маленька дівчинка, родом зі Щирця, коло Рави Руської, що була сліпа, за порадою старших людей пішла на відпуст на Черново. Вона умилася цілющою водою і прозріла. Вже йдучи додому, вперше побачила літи та поля, які стрічала по дорозі. Цю історію свого прозріння оповідала аж до глибокої старости.

Чернева залишилася в моїй пам'яті назавжди, ще від малих дитячих літ. Будучи ще малим хлопцем, пас корови на тих Черневих полях і щодня бачив каплицю і молився перед статуєю Матері Божої, просячи всяких ласк від неї.

Два рази до року можна було побачити великі маси народу з Польщі, Холмщини і цілої Галичини, не говорячи вже про навколишні села Вербиці (Корні, Махнів, Журавці, Любича Королівська, Тинетиска, Верхрата, Новосілки, Угнів, Піддубці, Михайлівка, Річки...)

Можна стверджувати, що люди масово з'їжджалися з цілого повіту Рава Руська.

Просторі сіножаті заповнялися зорганізованими процесіями із сусідніх сіл під проводом своїх душпастирів.

На св. Юрія весна втішала своєю красою серця вірних прочан тим краєвидом історичних Черневів.

А осінню, 19- го вересня, на св. Михаїла, люди дякували Творцеві за хороші врожаї й просили благословення на дальші роки.

Це історичне, святе місце, всі три каплиці, зруйновано в 1947 році поляками, а відвідувало його тисячі прочан. Було і по 10 тисяч народу.

Не оминали цього чудотворного місця українські повстанці. Чи то поодинокі сотні, чоти, чи члени теренової сітки ОУН, зв'язкові, завжди вступали ночами до цього відомого місця, та молилися у стіп Богоматері, опікунки українського народу та УПА, просячи її допомоги та заступництва у важких часах боротьби за рідну землю, за Україну.

Як мені відомо з листування, прочани зі села Вербиця та сусідніх сіл, та аж зі східних Прус, з воєвідства Ольштин, приїжджали автобусами на відпустові дні, просити ласки Божої про повернення на свою Батьківщину.

Минають роки, а про село Вербицю та каплицю на Черневі треба пам'ятати і дальше випрошувати ласк у Матері Божої, щоб держала нас під своїм Покровом.

Петро Левко

Листа ч. 2

Список жертводавців, які зложили датки на видання підручників для народних і середніх шкіл України за час від 1-го березня до 30-го квітня 1992 року.

1. Фінансові інституції

2,000 дол. — Українська Федеральна Кредитівка „Самопоміч", Нюарк.
по 1,000 дол. — Українська Федеральна Кооперативна Каса „Самопоміч", Чикаґо; Українська Федеральна Кредитівка „Самопоміч" Пассейк/Кліфтон.

2. Церкви і церковні організації.

1,000 дол. — Сестрицтво Покрови Пресвятої Боогородиці, Парма, Огайо (в пам'ять Патріярха Йосифа);
250 дол. — Українська католицька парафія Богоявлення Господнього в Ст. Петербурзі, Фльорида, — парох о. декан Я. Федик;
100 дол. — Марійська Дружина при церкві Непорочного Зачаття, Лос Анджелес, Каліфорнія;
50 дол. — Українська католицька церква — Рождество Богородиці, Редінґ, Пенсильванія.

3. Комітет Допомоги Україні

2,000 дол. — Фонд Допомоги Україні, Парма, Огайо;
500 дол. — Комітет Допомоги Україні, Черрі Гілл, Ню Джерзі.

4. Громадські Організації:

2,500 дол. — Українсько-Американське товариство, Ст. Пітерсбурґ, Фльорида;
2,000 дол. — Український Релігійний і Культурний Осередок ім. св. Андрія, Норт Порт, Фльорида;
1,000 дол. — Товариство „Самопоміч", ЗСА;
150 дол. — Товариство „Українська Учительська Громада", Чикаґо, Ілл.

5. Індивідуальні:

15,000 дол. — Е. Якім;
3,000 дол. — В. і С. Сливоцькі;
По 1,000 дол. — д-р В. і О. Богданові, М. Стефанів;
по 500 дол. — Т. і О. Зозулі, І. і Я. Лучечки, А. і С. Скопи;
по 300 дол. — д-р К. Кебало, Д. і М. Стахові;
200 дол. — Б. Галаган (500);
150 дол. — д-р Л. і Д. Курилки;
125 дол. — Л. Масінець;
по 120 дол. — І. і Ю. Головачуки, (Канада), Я. і А. Кравчуки;
по 100 дол. — С. Андрушків, С. Балагутрак, А. Баран, Я. і Б. Бігуни, Ю. і Н. Білоуси, Д. Бобеляк, д-р Л. Бородайко, Т. Брикович, А. і К. Буки, д-р Е. і М. Бурачинські, Р. і Д. Висоцькі, Ф. і О. Вірстюки, Р. Вомпель, О. і О. Гафтковичі, д-р Е. і А. Ґілі, С. Ґула, В. Давидович, Д. і А. Демедюки, д-р Р. і А. Дзюбики, Р. і П. Дійники, І. Залеська (Канада), В. і О. Ільчишині, А. Каваць, Л. Колтинюк, М. і М. Коргуни, д-р Т. і Л. Крупи, Т. Дж. Кулики, С. і О. Кушнірі, Л. і О. Мокії, д-р М. Мичковський, П. Німець, Н.Н., Н. Павлишин, С. і О. Палидовичі, І. Палій (Йонкерс), М. Палюшкевич, д-р В. Прокопів, Х. Раковська, Е. Роківський, І. і Д. Скіри, д-р Е. і Н. Стецькові, М. і О. Тарнавські, Я. і А. Ткачі, Д. і М. Ференци, Е. і О. Филиповичі, д-р К. і М. Филиповичі, А. і Ю. Чернії, С. і С. Чорнії (Канада).
70 дол. — С. Є. Кікти (100);
65 дол. — В. і С. Дебайли (100);
по 50 дол. — П. і О. Байки, д-р М. Бараболяк, Е. Бачинський, Я. і В. Бачинські, М. Вожанківська, З. Воробець, Г. Голосніченко, В. Заяць, Д. і І. Зєлики, Л. і Л. Зєлики, І. Іванчук, Ю. і Р. Кекіші, Р. і А. Коменданчуки, Н. і Б. Краєвські, д-р О. і С. Лоґінські, С. Линч, М. і Ю. Лисі, Л. Маринович, З. Масловський, А. і Л. Мартинюки, І. і І. Мокрівські, Т. Палюшкевич, С. і З. Панчишин, Г. Підлуська, о. В. Стебельський, Я. Трач, В. Федченко, Г. Федченко, д-р А. Школьник;
по 40 дол. — о. В. Грабець (80), Д. Долинська;
по 30 дол. — В. Качуровський, Т. і С. Марчаки;
по 25 дол. — Ґ. Вольпе, Т. Дідошак, М. і І. Ґавурі, О. Кулинич, В. Марущак, М. Оприско, М. Палюшкевич, Ю. і Р. Панькові, В. Притула, Е. і С. Садовські, М. і Ґ. Танські, Е. Фаріон, С. Ярух;
по 20 дол. — А. Бойцун (40), С. Гуменюк, Я. і І. Мадаї, Ю. Мичковський, І. Хмілевська;
10 дол. — В. і Е. Гринькові.

6. Замість квітів на могилу бл. п. мґра Романа Бабюка:

100 дол. — А. і Г. Білани;
по 50 дол. — Я. Березовський (250), А. Бісик (250);
25 дол. — Я. І Н. Пастушенки.
20 дол. — В. Грицин.
бл. п. Ольги Сохан:
50 дол. — Я. і О. Чипаки.

7. В пам'ять

500 дол. — д-р Л. і О. Кузьмаки — в пам'ять батька бл. п. Омеляна Смішкевича;
100 дол. — Н. Ходновський — в пам'ять дружини бл. п. Марії Ходновської;
50 дол. — Дж. і М. Касанова — в пам'ять бл. п. проф. Олександра Ґардецького;
50 дол. — Сестрицтво Покрови Пресв. Богородиці, Парма, — в пам"ять бл. п. Івана Панаса;
по 25 дол. — А. Лєшинська, С. Цегельська, А. Бараболяк, В. Пестук в пам'ять бл. п. Гліба Лєшинського;
(числа в дужках вказують до цьогочасні вплати))

По день 30-го квітня 1992 року зібрано 72,142.50 доляра.

Координаційний Комітет Допомоги Україні складає щиру подяку всім організаціям і поодиноким жертводавцям, які зложили датки на цю благородну ціль. Ще потрібно багато грошей щоб завершити цей проєкт, тому просимо про дальші жертви. Грошеві перекази просимо виписувати на United Ukrainian American Relief Committee, (UUARC) і переслати на адресу:

Wolodymyr Wolowodiuk
66 Susan Drive
Chatham, N.J. 07928

Всі жертводавці одержать подяки від ККДУ і посвідки вплат від ЗУАДК. Прошу подавати докладні і чіткі адреси.

Д-р Богдан Бурачинський
голова ККДУ

Володимир Воловодюк
Координатор Проєкту

Сен. Д. Де Консіні про сучасну Україну

Денніс Де Консіні є одним з небагатьох сенаторів Америки, який добре обізнаний з Україною, з трагічною долею її народу, з організованим голокостом, який він пережив за роки комуністичного режиму та з героїчною боротьбою українців за свою звободу і незалежність. Як голова Гельсінської комісії З'єднаних стейтах сенатор Денніс Де Консіні завжди давав об'єктивну оцінку подіям на Україні та підтримував наш народ в його прагненні до державности.

Нещодавно сенатор Арізони повернувся з подорожі до шести республік колишнього Совєтського Союзу. Після цієї подорожі він виступив на пресовій конференції у Фініксі перед українцями діяспори. Денніс Де Консіні заявив, що був глибоко розчарований повільним втіленням в життя легальних реформ на Україні та відсутністю підтримки урядом реформ, які були оголошені.

Денніс Де Консіні назвав Україну найбільш життєздатною республікою колишнього СССР, але він побачив менше змін на Україні, ніж повинно бути на цей час. Рушійною силою справжніх демократичних реформ є, на думку сенатора, український народ та пригорща дійсних реформаторів в парляменті, до яких треба зарахувати голову комісії прав людини Олександра Ємеця.

Зокрема Де Консіні зазначив: „Голова парляменту пан Плющ всебічно обговорив з нами всі деталі ринкових реформ та леґалізацію людських прав, які сталися на Україні. В той же день я був запрошений на прийом до менаджера, компанії Джонсон Вакс в Києві. Він розповів, що вони змушені цю компанію закрити, тому що ринкова система не забезпечена законами. Відсутня законодавча основа. Президія Верховної Ради все ще вирішує це питання і до кінця ще далеко. „Тому я був дуже розчарований, що не побачив на Україні суттєвих змін, які вже повинні були відбутися. Мені хотіли тільки замилити очі".

Сенатор виніс сумне враження від великих черг біля харчових та інших крамниць та від втомленого, пригніченого вигляду людей. Дивлячись на цих людей, хотілося просто плакати, додав сенатор.

Містер Де Консіні торкнувся також питань екології і сказав, що десятиліття воєнної російської окупації завдали величезної шкоди довкіллю в Україні і Прибалтиці та інших республіках.

Коли сенатора запитали, чи можливе відновлення диктатури, він відповів: „Я не думаю, що ми можемо знову побачити Совєтський Союз подібним до того, яким він був. Може з'явиться загроза територіяльних загарбань з боку Російської Республіки, які вийдуть з під контролю".

Денніс Де Консіні назвав однією з найважливіших передумов допомоги З'єднаних Стейтів Росії виведення російських військ з колишніх республік Совєтського Союзу. Сенатор Арізони виступив проти пропозиції „великої сімки" і адміністрації Буша надати найбільшу допомогу Росії, тому що вона буде витрачена намарне поза життєздатною економічною системою, яку ще не створено.

Він сказав, що його допомога новим націям буде виражатися в технічних кон сультаціях та порадах при створенні інституцій, тому що демократію купити не можна.

В супроводі інших членів Гельсінкської комісії сенатор Де Консіні як діяч у ділянці захисту прав людини та демократичних реформ відвідав також Вірменію, Азербайджан, Таджикістан, Узбекістан.

Галина Маняко

До проблеми...

(Закінчення зі стор. 2)

Довго нас недоля жерла,
Досі нас наруга жре;
Та ми крикнім: Ще не вмерла,
Ще не вмерла і не вмре.

Нам кажуть: як можна про ворогів говорити „воріженьки". Це так, якби ласкаво відноситися до них. Знову непорозуміння. Така поменшена форма слова може мати три значіння: 1) позитивно-афективне, 2) невтральне (нпр. доріженька, беріженьки, і т. п.) 3) іронічно-зневажливе. В нашому гимні це слово вжите в останньому сенсі. Так як Шевченко вживає слово „москалики" в тому самому сенсі („москалики, що заздріли, то все очухрали"). Таких прикладів можна наводити більше. Недаром, творець тексту був етнографом: він знав як в народі вживають різні слова.

А вже найбільше непорозумінь викликають слова: „Згинуть наші воріженьки як роса на сонці": Нам кажуть: та ж це пасивізм. Вороги чи воріженьки згинуть самі по собі без наших зусиль, так як гине роса на сонці. В чому тут непорозуміння? В тому, що беруть ті слова без належного розуміння і відірвані від дальшого тексту. Роса не зникає сама від себе, але під впливом соняшної енерґії, так само воріженьки не згинуть самі від себе, але тому, що „душу, тіло ми положим за нашу свободу", отже у висліді нашої боротьби і жертви.

Навіть коли дивитися на наш гимн не з аспекту вічности (хоч це найголовніше), але з позиції сучасного моменту, то він є дуже актуальний. Навіть коли Україна вже є самостійною державою її вороги ще не згинули. Свобода вимагає постійної готовости на жертву за неї. Так само ще не вповні усміхнулася нам доля. Ще є українські етнічні території не влучені в Україну, для них наш теперішній гимн має особливе значення. А й в Україні багато людей прямо не знали нашого гимну, бо він був заборонений. Тепер, коли вони довідалися про нього і почали співати з ентузіязмом, зміна внесе замішання і розчарування. Знаємо, що поляки не відзначалися великим політичним розумом, але їм вистачило глузду, щоб залишити свій національний („перестарілий") гимн і зробити його державним. Треба вірити, що і наша Верховна Рада виявить той здоровий глузд і не буде міняти гимну й він буде загрівати серця українців ще довгі довгі-довгі роки. Я переконаний, що навіть такий добрий поет, як Павличко не зможе створити кращого тексту.

(„Наш Голос", травень 1992 р.)

„Літературний Львів"...

(Закінчення зі стор. 2)

Вірш цей, сповнений візії соняшної розквітлої й могутньої України, лиш подумати, поет його написав не сьогодні, а в 1931 році. Але хто як не Юрій Липа, кермований глибокою духовною і віщою проникливістю, міг створити оті стрічки — такі могутні, такі буревійні і такі ніжні.

Щоб познайомити із опінією видатних громадян, письменників і діячів України — процитую уривки з їхніх вітань з нагоди появи цього тижневика:

„І хоч це буде нелегко, хай 'Літературний Львів' учить усіх нас бути гідними цього Неба і цієї Землі, любити свободу, Любити Україну більше, ніж самих себе" — Олесь Гончар.

„Чисті сторінки нового тижневика, незаплямовані ідеологічною олжею, нехай стануть дзеркалом для відбиття нашого національного сумління та вільного духу". — Павло Мовчан.

„Літературний Львів" — давня моя мрія. Нарешті! Нарешті місто, яке було духовною столицею України протягом десятиліть, матиме літературний тижневик, а тимсамим змогу впливати на розвиток літератури в цілій Україні, змогу виробляти нове обличчя нової культури нашого народу" — Дмитро Павличко.

„'Літературний Львів' — це повернення до творчих джерел галицької землі, яка дала українській культурі 'Літературно-Науковий Вісник' ". — Тарас Гунчак.

„'Літературний Львів' народжується разом із незалежною Українською державою! Хай ці близнята живуть вічно й красиво! Хай процвітають економічно. — Володимир Яворівський.

„'Літературний Львове'! Чекаю від тебе не стільки продовження традиційних осягнень, таких характерних для вічного міста, а нового, бунтівливого слова Незалежної України — красне письменство нашого П'ємонту мусить народити нові цінності, характерні для нашого часу, і живити ними і наш дух над Дніпром. Може таємничі зерна Богдана-Ігоря Антонича проростуть у вільному Львові і наснажать наші стражденні душі — чекаємо нових злетів, нових осягнень галицького слова" — Іван Драч.

Якщо звернемо увагу хоча б на вітання І. Драча. то воно особливо уяскравлює усю суть, усю потребу існування „Літературного Львова", який своїми цінностями живитиме і Київ і Львів.

Це здебільшого про цей тижневик. Невдовзі він своєю дальшою публікацією скаже слово сам за себе. Та хочеться додати оте найконечніше, хочеться висловити подив і признання засновникам його, письменникам і журналістам, що потрудились над його появою. Адже ж це люди, яким ще не так давно доводилось жити у пекельній системі, у зашморзі — з якого було їм нікуди..., у мовчанці, що сковувало кожне їхнє слово, що прагнуло свободи. А сьогодні — ці ж самі наші земляки, але вже у незалежній Україні, зуміли оцю іскру, що лише потаємно жевріла, розпалити і взялись до творчих дерзань, до створення нової культурно-громадської структури — тижневика „Літературний Львів". Привітаймо і ми його!

Адреса редакції: Львів, вул. Чернишевського, 17, Україна.

ЛІТЕРАТУРНИЙ ЛЬВІВ
КУЛЬТУРНО-ГРОМАДСЬКИЙ ТИЖНЕВИК

Забезпечено...

(Закінчення зі стор. 1)

газети „Гартфорд Курант" історія родини Й. Гладуна не є буденним явищем і вона широко описує про долю війною та Залізною куртиною розлучених матері та дочки з батьком.

П'ятилітні мандри Й.Гладуна закінчуються у 1949 році приїздом до ЗСА, однак доля його найближчих невідома. Аж у 1954 році вдається нав'язати контакт і почалася кореспонденція батька з дочкою, мужа з дружиною, але завжди під прибраним ім'ям. Кореспондентка Бланка Квінтанілла з почуттям переживає, описуючи долю дочки, яка виростала без батька, та життя батька, який, живучи в ЗСА, тужив за своїми рідними.

Ми все ж таки є очевидцями радости теперішньої зустрічі батька з дорослою дочкою. Оскана Дмитрів хоч і вперше з батьком, та відразу можна завважити, що існує між ними зрозуміння одне одного, хоча ділили їх простори та цілі десятиліття. Перебуваючи від 1949 року в ЗСА, Й. Гладун не стояв осторонь життя української громади, він жив з громадою та включився у працю для неї. Будучи справжнім українським батьком, який турбується про майбутність своєї дочки, Й. Гладун зробив їй особливий дарунок забезпечив її в УНСоюз. Цим способом Оксана Дмитрів стала першою громадянкою України, забезпеченою грамотою УНС в ЗСА Цей крок Й. Гладуна, секретаря 277-го Відділу УНС в Гартфорді, може мати далекосяжні висліди не тільки для його дочки, але також і для Українського Народного Союзу в майбутньому.

В ЧЕТВЕР, 28-ГО ТРАВНЯ, Президент України Леонід Кравчук прийняв міністра закодронних справ Єменської республіки Абдель Азіза ад Далі. Під час розмови президент Кравчук підкреслив зацікавленість українського керівництва в розвитку зв'язків з країнами Близького Сходу. Єменський міністер повідомив про наміри його країни відкрити в Києві амбасаду.

ПРЕЗИДЕНТ УКРАЇНИ Леонід Кравчук підтримав ініціятиву Асоціяції Українських Правників і Спілки Адвокатів України щодо проведення в Києві від 28-го до 29-го жовтня ц.р. першого світового конґресу українських юристів.

В НЕДІЛЮ, 31-ГО ТРАВНЯ, турінська поліція арештувала групу італійських контрабандистів, які переправляли наркотики і зброю у Швайцарію й Італію. Згідно з даними поліції, зброя в обмін на наркотики надходила з Мадярщини, Чехо-Словаччини, Юґославії і країн Співдружности Незалежних Держав.

АСИСТЕНТИ ДЖОРДЖА БУША і Билла Клінтона вже прийшли до висновку, що боротьба буде вестися не між двома, а між трьома кандидатами в Білий Дім, бо до Президента і губернатора приєднається Росс Перо. Пресове аґентство Ассошієйтед Пресс вважає, що найближчим часом, зразу ж після передвиборів, Б. Клінтон займеться пошуками спільника — кандидата на віцепрезидента.

ЯК ПИШЕ ГАЗЕТА „Ню Йорк Таймс", один із друзів Президента вважає „логічним і неминучим", якщо Джеймс Бейкер залишить пост державного секретаря ЗСА і займе місце директора канцелярії Білого Дому замість Семюела Скіннера, щоб допомогти Президентові добитися переобрання. Саме так Дж. Бейкер зробив у 1988 році, коли в найбільш критичний момент виборчої кампанії, залишивши посаду секретаря департаменту фінансів, допоміг Бушеві добитися успіху.

ПОДЯКА

Сердечно дякую родині з Ню Йорку, Асторії, Вірджінії, Лонґ Айленд і Бронксу, також з глибини душі дякую друзям з Йонкерсу, які й цього року не забули помолитися на могилі моїх дорогих батьків

св. п.

Володимира і Стефанії Губіцьких

і моєї сестри

Христі

Я була до сліз зворушена, коли одержала карточку з вашими підписами. Не менша подяка отцеві, який відправив Поминальну молитву на гробі.

Дорогі Друзі! Ніколи не забуду вашого сердечного відношення до мене і моєї родини, хоч ділять нас тисячі миль. Передам моїм синам, спомин про вас дорогі, з днів де я родилася і провела молоді роки.

Дякую ще раз —

ОЛЕНА ҐАБОТ з родиною

У ДВАНАДЦЯТУ БЕЗМЕЖНО БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ
невіджалуваної і ніколи незабутньої
ДРУЖИНИ, МАТЕРІ І СЕСТРИ,
Голови Марійської Дружини

бл. п.

ВОЛОДИМИРИ з ҐАРДЕЦЬКИХ ЦЕНКО

відбудуться

ЗАУПОКІЙНІ БОГОСЛУЖЕННЯ

в дні 14-го червня 1992 року

у слідуючих церквах:

Христа Царя у Філядельфі, Па. о год. 11:30
св. Родини у Вашінґтоні, ДК
св. Дмитрія у Торонто, Канада
Відпустовій церкві у Люрді, Франція
Катедрі у Мельбурні, Австралія
св. Софії в Римі
Малій Семінарії у Прудентополісі, Бразилія

Про молитви просять:

муж — д-р МИКОЛА ЦЕНКО
син — д-р ОЛЕКСІЙ ЦЕНКО
синова — д-р МАРТА ЦЕНКО
враз із внуками ЛЕСИКОМ І АНДРІЙКОМ
сестра ІРИНА КУШМЕЛИН з мужем ВАСИЛЕМ
і з дочками ДАРІЄЮ І ХРИСТЕЮ
тета — ЛІДІЯ БУРАЧИНСЬКА

В ПЕРШУ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ ВІДХОДУ НА ВІЧНУ ВАТРУ
нашого найдорожчого і незабутнього МУЖА, БАТЬКА І ДІДУСЯ

пластуна сеніора керівництва бл. п. інж.

ЯРОСЛАВА БОЙДУНИКА

будуть відслужені

СЛУЖБИ БОЖІ з ПАНАХИДАМИ

у слідуючих церквах:

у церкві в Долині на Україні;
у монастирі отців Студитів в Римі, Італія;
у церкві св. Юра в Ню Йорку;
у церкві св. Івана Хрестителя в Гантері, Н. Й.

Горем прибиті:

дружина — ДАРІЯ
дочка — АДЯ з мужем ОРЕСТОМ ФЕДАШЕМ
внуки — ТАЛІЯ І ДАРІЯН

Просимо родину, друзів і знайомих про молитви.

Ділимося
з родиною і приятелями
сумною вісткою,
що з волі Всевишнього
упокоїлась в Бозі
6-го квітня 1992 р.
на 106-му році
свого трудящого життя,
наша найдорожча
МАМА, БАБЦЯ І ПРАБАБЦЯ

сл. п.

Марія Ковальзецька-Кованець

народжена 1886 р. на Україні, Харківщина, село Мурафа. Під час воєнної хуртовини покійна покинула Україну з мужем Антоном і синами Іваном, Миколою та Петром і всі переїхали до Німеччини, а відтак до Бразилії. В Бразилії на 87-му році життя помер муж Антін, а відтак сини, Микола на 57-му році життя, а Петро на 58-му році життя. По смерті мужа й синів, покійна прибула до сина Івана у Філядельфії, Па., де ще прожила майже два роки.

Тіло покійної спочиває на цвинтарі „Норвуд" в Філядельфії, Па.

Горем прибиті:

сини —
СТЕПАН в Україні
ІВАН в Філядельфії, Па.
чотири невістки
дванадцять внуків
двадцять один правнуків
та велика родина в ЗСА й Україні

Нехай американська земля буде її легкою.

ВІЧНА ЇЇ ПАМ'ЯТЬ!

„Яке це щастя — бути українцем, бо українцем був Тарас Шевченко"

У березні, як і кожного року, українська громада Фініксу, Аріз., зібралася, щоб урочисто відзначити день народження великого поета Тараса Шевченка. За тисячі миль від рідної України, в столиці стейту Арізона, українці розпочали це свято співом безсмертного „Заповіту".

Доповідь про життєвий шлях і творчість Великого Кобзаря виголосила новоприбула з України доцент і поетеса Галина Маняко. Вона всебічно висвітлила творчий шлях і подвижницьке життя генія українського народу та пов'язала значення його ідей для сучасного і майбутнього України, наголосивши на тому, що твори поета-пророка є кодексом нашої національної моралі. Над труною Шевченка український народ сказав устами П. Куліша: „Наш єси поете, а ми — народ твій і духом твоїм дихатимемо навіки".

В часи жорстокого закайданення України Росією національно-революційні твори нашого поета були заборонені і їх читала до відновлення нашої державної незалежности у 1917 році тільки Галичина.

На Наддніпрянщині, що була під московським пануванням, його твори почали доходити до народу лише за кілька років до загибелі царату. У той час єдиною загальноукраїнською книгою, що могла відкрити нашому народові очі на політичну дійсність і показати йому шлях до визволення, був Шевченків „Кобзар".

Тарас Шевченко став символом українського визвольного руху. Вже у ранніх своїх творах Шевченко виявив повне зрозуміння того, що лише у своїй власній і незалежній державі народ може мати справжню свободу.

Мріючи про відновлення незалежности, Шевченко шукав в героїчному минулому України такі образи, які й могли пробудити національне сумління нашого народу. В „Івані Підкові", він дав клясичний образ єдности українського війська зі своїм вождем-отаманом. Отаман Підкова — це вождь, що знає, як повести своє військо туди, куди треба, це вождь, за яким кожен піде на смерть.

В „Підкові" Шевченко відроджує і загальний образ минулого, коли українці

вміли панувати
панували, добували
і славу і волю"...

Цьому образові незалежности Шевченко протиставляє з поемі „Тарасова ніч" образ національного поневолення.

„Мовчать гори, грає море,
Могили сумують,
А над дітьми козацькими
Поганці панують..."

Шевченко з власного життєвого досвіду добре знав, що кайдани неволі — це найгірша ганьба. І тому він в руки малого Яреми вкладав свяченого ножа і казав йому мріяти про те, як

...в степах України
Блисне булава".

Доповідачка зазначила, що твори Тараса Шевченка гостро актуальні і сьогодні, бо для того, щоб відстояти незалежність України від зажерливих зазіхань імперської Росії, треба мати з чим протистояти до зубів озброєному та агресивному ворогові, який перетворив перлину землі, Україну, на жахливу руїну і готовий знову накинути їй нове ярмо.

В „Розритій могилі" Шевченко вклав в уста Матері-України страшне прокляття, звернене до Богдана Хмельницького, який у Переяславі віддав Україну під протекторат Москви, й тому Україна, колись вільна, багата та славна,

„обідрана сиротою
Понад Дніпром плаче..."

Поет гостро картав зрадників свого народу, для нього вони — *„раби, підніжки, грязь Москви, варшавське сміття..."*

А всі ті яничари-українці, що підтримували російське панування, в його очах —

„Онуча, сміття з помела
його Величества та й годі!
Німії, підлії раби,
Підніжки царськії, лакеї
Капрала п'яного —"

Шевченко заповів нам свій знаменитий твір „Великий льох", де писав, що ми повинні виховувати таке покоління, яке б ні за які гроші не пішло б служити ворогам. Тарас Шевченко переріс своє покоління на ціле століття. Він глибоко вірив, що встане Україна і розвіє тьму неволі, світ правди засвітить,

„Бо де нема святої волі,
Не буде там добра
ніколи".

Галина Маняко у своїй доповіді присвятила також увагу відродженню країнської культури і мови. Шевченкова мова — зразок найпильнішої уваги творця до народного слова. Саме тому Кобзар став засновником нової української літературної мови.

Мова для Шевченка — це найвищей дар людини й народу, талісман їхньої долі, таланту, безсмертя.

І в наш знаменний час, коли проголошено незалежність України, щоб ми знову не конали в тюрмах загарбників, разом з Шевченком, в сім'ї вольній новій, будуймо свою вільну державу, будьмо панами на своїй землі, бережімо рідну мову і майбуття своїх дітей без нових Чорнобилів, без опіки неситої Москви.

На святковому вечері у Фініксі виступив зі співдоповіддю про творчість нашого Прометея полковник Богдан Мельник. Після прочитання доповідей українські діти деклямували вірші про Україну, про любов до рідної землі. Омельченко прочитав вірш Шевченка „Кавказ", а відома діячка Пейшенс Гантворк продеклямувала вірш на українській мові поетеси Євгенії Лещук: „Яке це щастя — бути українцем, бо українцем був Тарас Шевченко," що викликало рясні оплески. На закінчення свята Г. Маняко прочитала свій вірш „Кобзар" та вірш, присвячений героїчній дочці українського народу Алі Горській.

І не тільки українці, а люди всіх національностей вшановують Великого Кобзаря і вивчають його твори, низько вклоняються пам'яті великого тираноборця, оборонця людських прав, твори якого є джерелом духовної сили для кожного українця.

М. Г.

Чи Ви вже зложили свій даток на потреби СКВУ?

МИНУЛОГО ТИЖНЯ БІЛЬШІСТЬ керівників Демократичної партії назвали Джералдін Ферраро своїм офіційним кандидатом на місце в Сенаті. „Я в захопленні!" — вигукнула Дж. Ферраро, дізнавшись про думку більшости учасників конференції демократів. „Я здивований", — сказав однопартієць Ферраро, губернатор стейту Ню Йорк Маріо Квомо. Рішення демократів стейту Ню Йорк назвати Ферраро своїм офіційним кандидатом свідчить про те, що керівники Демократичної партії „імперського стейту" не знають, чим живе і дихає звичайний виборець. Намагаючись оживити політичний труп, вони роблять погану послугу не лише своїм однопартійцям, але й своїй партії і стейтові, — твердять політичні аналітики.

Доповідь М. Дейчаківського у Клівленді

Для цілого покоління українців, які народилися і виросли в діяспорі, не існувало зв'язків з Україною. Про країну своїх батьків знали лише з оповідань, зі шкільних підручників. Відколи Україна вийшла з ізоляції, ситуація змінилася. Приїжджають часто гості з України, посилився туризм.

Бути лише туристом в Україні не цікавило мґра Миколу Дейчаківського. Він прагнув пожити в Україні, добре ознайомитися з сьогоднішніми обставинами, зрозуміти людей. В 1990 році він одержує працю при Міжнародному Інституті Менаджменту (МІМ) в Києві, згодом переходить працювати при Дорадчій Економічній Раді (ПЕРУ) при Верховній Раді України.

Після півторарічного перебування на Україні він приїхав на відпустку до рідного міста повний нових вражень, нового досвіду. І коли Окружна управа Союзу Українок Америки запросила його виступити з доповіддю, він охоче погодився розповісти про свою працю і поділитися своїми поглядами на політичний та економічний розвиток України з громадою, яка його виховала.

Мгр Микола Дейчаківський закінчив „Рідну Школу", був пластуном, брав участь у демонстраціях оборони дисидентів. Отримав ступінь бакалявра наук у Кейс Вестерн Різерв університеті, МБА з Колюмбійського університету і працював керівником розподільчого відділу при фірмі Нобіл Ойл. Ще змалку любив музику, вчився гри на фортепіяно, а у маестра Григорія Китастого — гри на бандурі. Закінчує теж вищу музичну освіту і дістає ступінь магістра з хорової дириґентури в університеті Кент, Огайо. Від 16-го року життя є членом Капелі Бандуристів з Детройту, був солістом в ансамблі „Гомін степів", співав у Київському радіо.

У середу, 1-го травня у залі ім. Митрополита Шептицького вітала його клівлендська громада, вітала його голова Відділу СУА І. Шкарупа, разом з його дружиною з України.

Насамперед М. Дейчаківський розповів про свою працю в МІМ, де він виконував функцію координатора зовнішніх навчальних зв'язків. Цей інститут в Києві завдячує своє існування і розвиток визначному економістові, д-рові Богданові Гаврилишинові. Завданням цього учбового закладу є перезишколення кадрів керівників підприємства. Тут їх готують провадити торгівлю західніми методами, що їм допоможе успішно перевести країну на економіку вільного ринку.

Праця інституту дуже складна, бо комуністичний режим поклав своє тавро на психіку людини та на організацію суспільства. Людям, які жили в обставинах ринку дефіциту, трудно зрозуміти орієнтацію на покупця. Їм тяжко брати на себе відповідальність і робити рішення без приказу згори. В країні панує дуже низький рівень ділової етики.

Щоб торгувати з Заходом, ці люди повинні навчитися іншого способу праці і зробити багато змін. МІМ стає каталізатором таких змін, він дуже успішно провадить свою працю. У МІМ є тепер 75 слухачів, переважно українців. Вони вивчають фахові дисципліни, чужі мови. Вони виїжджають за кордон на стажування, нав'язують економічні зв'язки з закордонними фірмами. Викладачі в цьому інституті з Заходу — деякі з української діяспори. На сьогодні Інститут є одним з найкращих закладів такого типу.

Дорадча Рада при Верховній Раді України, в якій тепер працює М. Дейчаківський, також має перед собою ряд важливих проблем. Радники — це високопоставлені люди з цілого світу, експерти в своїх ділянках, зустрічаються кілька разів в рік і дають допомогу міністрам. На Україні ще дотепер діє багато радянських законів, які мусять бути змінені. Радники переглядають новостворені закони і аналізують законодавчі проєкти. В наслідок цієї праці Верховна Рада України вже видала багато сприятливих законів для розвитку комерції (наприклад, прибуток з інвестицій буде звільнений від податків на п'ять років). Незабаром буде проведено в життя закон про приватизацію майна. Рада буде давати допомогу при створенні конституції України.

На думку М. Дейчаківського, економічний і суспільний розвиток України може побудувати демократичну державу. На Україні є багато потенціялу, країна багата, а люди працьовиті і освічені. Одначе ще потрібно багато часу і ресурсів. Людям потрібно досвіду, потрібно також дуже багато технологічної і гуманітарної допомоги. Але насамперед потрібно інвестицій з закордону. На Україні вже існують представництва закордонних фірм, але ще дуже мало.

Треба ще вкласти багато праці для створення державного апарату, вишколення урядових службовців і дипломатів. В цій справі можуть багато допомогти люди з діяспори. Українці з закордону можуть працювати на Україні і своїм досвідом допомогти батьківщині. В Канаді вже створений Корпус Миру, який підшукує українців, які можуть поїхати на працю хоч на півроку. М. Дейчаківський вважає, що чим більше людей з діяспори буде працювати на Україні і ознайомлювати людей з нашим способом життя і ставленням до праці, тим скорше наша батьківщина зможе досягнути економічного і політичного рівня країн Західньої Европи.

Едіта Морозинська

З діяльности Товариства Допомоги Україні

Хвиля радости — прагнення українського народу до самостійности і вислід: Самостійна Україна! — пронеслась радісним буревієм серед української діяспори. В свій багатоплідний кругтіж захопила вона і нас, українських сеньйорів південнозахідної Фльориди, наснажила нас творчою силою. Мова іде про українське поселення Норт Порту і околиці. Змагання українського народу до повноцінного, вільного життя в своїй рідній державі — нам не байдужі! Тож однопільність таких думок стала 1-го квітня 1990 року основою Товариства Гуманітарної Допомоги Україні з д-ром Володимиром Королем, в проводі. Почесним членом товариства є д-р Богдан Бурачинський — голова Координаційного Комітету Допомоги Україні.

Наш місцевий відділ — це безпартійна українська організація, членами котрої являються люди всіх партій і релігій. Об'єднує нас всіх одна мета: вільна незалежна Україна. Праця товариства багатогранна і не легка, бож головна мета — придбання фондів на допомогу нововідродженій Україні: допомога дітям Чорнобиля, референдум, технічні устаткування, друкування шкільних підручників в Україні і багато інших важливих проєктів, на котрі треба позитивно відгукнутися.

Для цього всього влаштовується: щорічна коляда, забави, продаж вживаних речей, щорічні збірки, виграші тощо. Відзначаємо щорічно річницю нещастя в Чорнобилі, робимо зустрічі з представниками нової України, інформуємо американське суспільство (через газети), пишемо протестні листи в обороні України до властей американських, включно з президентом Бушем.

От так, приблизно, виглядає праця українських сеньйорів „Товариства Гуманітарної Допомоги Україні" зах. Фльориди. За час створення Товариства до сьогодні передано понад 90,000 дол. до каси Координаційного Комітету Допомоги Україні. Зібрано понад 107,000 дол.

Галина Король

Відійшла у вічність св. п. Л. Кузьмич

У глибокому смутку відпровадила денверська громада на вічний спочинок св. п. Лідію Кузьмич, яка після тяжкої недуги упокоїлася в Бозі 20-го квітня 1992 року. Із її відходом знова змаліла на одну особу і так не дуже численна наша громада. І лиш її могила нагадуватиме нам людину, яка більше як 30 літ жила і трудилася між нами.

Покійна св. п. Лідія Кузьмич народилася 8-го квітня 1919 року в Коломиї в родині Ігнатія Патковського, знаного підприємця кахляних та керамічних виробів. Середню освіту закінчила в Коломиї і в 1937 році почала студіювати на філологічно-історичному факультеті Львівського університету. За большевицької окупації продовжує студії на історичному факультеті, одначе воєнні події примусили її з родиною покинути рідні землі і помандрувати знаними нам усім дорогами на еміґрацію. Спершу побут у таборах для переміщених осіб у Ляндеку і Бреґенці в Австрії, звідки в 1949 році виїхала до Австралії. Поселилася з родиною в місті Перт, де певний час працювала вчителькою українознавства в Рідній Школі. Звідти переїхала з чоловіком та двома донями в 1959 році до Америки і поселилася в Денвері, в стейті Кольорадо.

Відразу включилася в громадську працю, а передусім у виховання молоді. Бо, як це підкреслив у своїому пращальному слові після Панахиди д-р Любомир Винар, дуже любила молодь та близько брала до серця справу її життя і виховання.

Вона бере на себе обов'язки учительки в парафіяльній суботній школі і їх з посвятою виконує протягом чотирьох літ. А рівно часно записує обидві доні до місцевої Станиці Пласту і сама активно включається у діяльність Станиці.

А рук до праці було дуже потрібно. Саме в тому часі ентузіясти Пласту придбали для місцевої Станиці Пластовий Дім і треба було думати не тільки про виховні справи, але і про ремонт домівки, про сплачування боргу. І власне тут, у придбанні фондів, покійна докладала багато зусиль. Коли тільки знаходилась якась нагода — чи то імпреза в домівці, чи якась прогулька в гори, чи Пластова Маланка, св. п. Лідія Кузьмич все старалася приготовити буфет, а дохід призначався на сплату боргу Пластового Дому. У тому ж часі покійна стає членкою Уладу Пластового Сеньйорату І-го Куреня ім. Тисовських і його ж Гірської Стежі в Денвері. А згодом перебирає провід Станиці, бо в 1966 році вибирають її Станичною і на тому пості перебуває два роки. І так щасливо склалися обставини, що власне за її каденції Станиця святкувала 10-ліття свого існування. Ці святкування збіглися з закінченням ремонту Пластового Дому і відбулися дуже урочисто. Особливо урочистим був акт посвячення домівки, яке доконали парохи обоха наших церков, тепер вже обидва покійні п. П. Смаль (УКЦ) та о. Т. Дятелович (УАПЦ). Це був перший вияв екуменізму в Денвері.

Після цього, з поважних причин, відходить від активної праці в Пласті. Але про Пласт ніколи не забувала. При кожній нагоді, коли стрічалася з друзями-пластунами, покійна все випитувала про стан Станиці, тішилася її успіхами та переймалася її недоліками.

Крім праці над молоддю, у школі та Пласті, св. п. Лідія Кузьмич була також активною в місцевому відділі Союзу Українок, виконуючи протягом одного року в Управі функції скарбника, а пізніше була якийсь час головою контрольної комісії.

Покійна була також членом 226-го Відділу УНСоюзу в Денвері.

Залишила в жалобі чоловіка, мґра Ростислава Кузьмича, доньку Ганусю, дружину д-ра Любомира Винара, та другу доню Христину, директора публічної радіостанції при стейтовому університеті в Блюмінґтон, Індіяна. Тлінні останки покійної зложено на Мт. Олівет цвинтарі, де українська парафія має свою окрему секцію. Похоронні відправи та Панахиду відслужив парох Української Католицької Церкви о. Олександер Продивус. На Панахиді прощали покійну від Пласту Любомир Колтунюк, а від родини д-р Л. Винар. Хай кольорадські гори, які вона так любила, в яких ще минулого року збирала гриби, заступлять їй рідні Карпати, в підніжжі яких вона виростала.

Любомир Колтунюк

ВІДІЙШЛИ ● ВІД НАС ●

ЄВГЕН МАНАСТЕРСЬКИЙ член УНС Відд. 120-го Т-ва ім. св. Миколая в Аликвіппа, Па. помер 20-го березня 1992 року на 35-му році життя. Нар. 1957 року в Севіклий, Па. Членом УНС став 1957 року. Залишив у смутку маму Ольгу, братів Мирона з дружиною й сином і Григорія та дальшу родину в Америці, Канаді та на Україні. Похорон відбувся 23-го березня 1992 року на укр. цвинтарі свв. Петра і Павла в Ембридж, Па.

Вічна Йому Пам'ять!

Є. Матіяш, секр.

ОЛЬГА КІШ член УНС Відд. 350-го Т-ва ім. св. Арх. Михаїла в Стемфорді, Конн. померла 27-го лютого 1992 року на 73-му році життя. Нар. 1918 року в Пенсильванії, ЗСА. Членом УНС стала 1937 року. Залишила у смутку мужа Ернеста, сина Роберта П. Маєтте, брата Мирона Кок і сестру Надю Гамілтон. Похоронена в крематорії Колоніял в Норфолк, Ва.

Вічна Їй Пам'ять!

Тома Фінів, секр.

ЕВА ГРИЦИК, член УНС Відд. 276-го Т-ва ім. св. Миколая в Ембридж, Па. померла 15-го березня 1992 року на 86-му році життя. Нар. в 1905 році в Смок Ран, Па. Членом УНС стала 1963 року. Залишила у смутку мужа Теодора, сина Евгена з дружиною Стеллею; дочку Мері Тима; внуків Евгена мол., Лорейн, Діяну, і Валерію з родинами і шестеро внуків. Похорон відбувся 17-го березня 1992 року на місцевому цвинтарі в Економі, Па.

Вічна Їй Пам'ять!

Стефан Іваницький, секр.

ЕЛЬФРІДА ПЕРРИ член УНС Відд. 439-го Т-ва ім. Є. Коновальця в Судбири, Онт. померла 22-го березня 1992 року на 69-му році життя. Нар. 8-го лютого 1923 року в Бреславі, Німеччина. Членом УНС стала 1967 року. Залишила у смутку мужа Семена, двох синів і одну дочку з родинами, вісім внуків і двоє правнуків. Похорон відбувся 25-го березня 1992 року на цвинтарі Парк Ловн в Садбурах, Онт. Канада.

Вічна Їй Пам'ять!

В. Зацерковний, секр.

АНДРІЙ КІЧ член УНС Відд. 126-го Т-ва ім. св. Івана Хрестителя в Шеквіллі, Па. помер 10-го квітня 1992 року на 19-му році життя. Нар. 28-го вересня 1920 року в Піттсбурґу, Па. Членом УНС став 1939 року. Залишив у смутку дружину Мері Малик-Кіч. дві дочки Розмері Бослер і Андрею Джансон, внуків Кору і Алекса Бослер, дві сестри Анну Кіч і Ольгу Шумську, племінників і племінниць. Похорон відбувся 13-го квітня 1992 року на цвинтарі Твін Веллі в Делмон Па.

Вічна Йому Пам'ять!

Іван Шеліга, секр.

ПЕТРО ПРУНЯК член УНС Відд. 427-го Т-ва ім. Івана Франка в Ст. Катеринс, Онт. помер 29-го березня 1992 року на 63-му році життя. Нар. 1928 року в Шепарівці, Коломия, Україна. Членом УНС став 1968 року. Залишив у смутку дружину Галю, дочку Марію, двох синів Василя і Михайла з родинами, п'ять внуків, дві сестри в Україні, ближчу і дальшу рідню в Україні і в Канаді. Похорон відбувся 31-го березня 1992 року на цвинтарі Вікторія Ловн в Ст. Катеринс, Онт. Канада.

Вічна Йому Пам'ять!

Петро Дяків, секр.

ПРЕСОВИЙ ФОНД „СВОБОДИ"

На цьому місці друкуємо імена тих ВШ. Громадян, що надіслали свою пожертву на фонд „Свободи" і дитячого журналу „Веселка" та потверджуємо з подякою висоту одержаної суми.

ПРЕС ФОНД Ч. 16

А. Паламар, Стоні Крік	$20.00
М. Войтович, Медісон	15.00
М. Бадель, Чикаґо	10.00
д-р Р. Дзюбик, Норвуд	10.00
В. Дичій, Ривер Форест	10.00
о. Р. Добрянський, Вінніпеґ	10.00
С. Крохмалюк, Торонто	10.00
М. Пономар, Летридж	10.00
О. Поритко, Філядельфія	10.00
А. Роман, Карнеліян Бей	10.00
П. Слободян, Клярк	10.00
Т. Тепік, Трентон	10.00
А. Узвяк, Авґустін	10.00
Е. Хомяк, Болтон Лендінґ	10.00
П.Гарайда, Ню-Йорк	5.00
О. Головацький, Форт Лаудердейл	5.00
П. Іванець, Сейнт Катерінс	5.00
В. Іванців, Пассейк	5.00
Р. Колісник, Торонто	5.00
Ю. Олійник, Кармайкел	5.00
Г. Паламар, Філядельфія	5.00
О. Петришин, Тандер Бей	5.00
А. Ронас, Ла Салл	5.00
І. Цибрівський, Луісвіл	5.00
Г. Черевко, Сейнт Пітерзбурґ	5.00
В. Шнирка, Вест Орандж	5.00
І. Іванус, Накс	3.26
В. Пастушок, Маркус Гук	3.00
Р. Березтянський, Чикаґо	2.00
П. Масник, Россфорд	2.00
А. Чорней, Балтімор	2.00